

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.12.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ АИКБ ИЗПРАТИ „КОЛЕДНО ПИСМО“ ДО КАБИНЕТА ЗА ПОДКРЕПА НА КОМПАНИИТЕ С ГОЛЯМ СПАД НА ПРИХОДИТЕ, ПРИЧИНЕН ОТ COVID-19

Асоциация на индустриалния капитал в България изпрати [„коледно писмо“](#) до кабинета, с което поиска 150 млн. лв. от бюджета за подкрепа на фиксираните разходи на предприятията с голям спад на приходите, причинен от COVID-19. Вижте по-долу пълния текст на писмото:

ДО
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ,
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-ЖА МАРИАНА НИКОЛОВА,
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА И МИНИСТЪР НА ТУРИЗМА

Г-Н КИРИЛ АНАНИЕВ,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ,
МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА, ИНФОРМАЦИОННИТЕ
ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯТА

Г-ЖА ДЕНИЦА САЧЕВА,
МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
Г-Н ЛЪЧЕЗАР БОРИСОВ, МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА

Относно: Подпомагане на авиационния и други незатворени формално бизнеси, но с голям спад на приходите от продажби, причинен от пандемията COVID-19

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ, **УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Високо ценим предприетите мерки от страна на българското правителство за подпомагане на българската икономика в условията на задълбочаващата се криза.

Считаме, че мярката 60 на 40 плюс 290 лв. за всяко работно място в сферата на транспорта и туризма е работеща и дава макар и частична възможност за смекчаване на натиска върху гражданската авиация, транспорта и туризма като цяло. Но огромният спад на приходите в гражданското въздухоплаване спрямо 2019 г. достига до 80-85%. В същото време постоянните разходи, които са специфични за авиационния бранш, се запазват, а експлоатационните разходи при изпълнението на полети дори се увеличават, за да се снижи рискът от заразяване в самолетите. Поддържането на авиационната техника и високата квалификация на персонала изискват непрекъснати финансови вложения, а резервите, използвани досега от авиокомпаниите и бранша, практически са изчерпани. Ситуацията, в която са авиокомпаниите, е сходна с тази на фирмите, чиято дейност е затворена. Това е така, защото пътниците по редовни линии са на критичния минимум, а пътнически чартъри почти няма. В подобна ситуация са и търговските обекти, тясно свързани с туризма, а и хотелите. Следователно е наложително мерките, прилагани за затворените с акт на държавен орган дейности, да се прилагат и за авиосектора и другите най-силно пострадали бизнеси. Затова е крайно наложително **дейностите със спад, надвишаващ определен размер (например 40 или 45 на сто) на база същия месец на 2019-та година, да се подпомогнат за частично заплащане на непокрытите фиксирани разходи. Спадът на приходите от продажби според нас е много по-обективен критерий от това дали дейност на предприятие е преустановена с акт на държавен орган, тъй като същото предприятие може да извършва и други дейности, които не са спрени и чрез тях да има по-малък и дори никакъв спад на приходите.**

Европейската комисия с измененията на Временната рамка за мерките за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 от 13.10.2020 г. позволи такава държавна помощ/финансов принос към непокритите фиксирани разходи **до 90 за микро и малки, респективно до 70 на сто за средни и големи предприятия при спад на продажбите с най-малко 30 на сто. Ние предлагаме с 1/3 или даже с 1/2 по-голям спад като допустимост предвид по-голямата устойчивост на кризи на българския бизнес.**

Предлагаме подкрепата да е за последното тримесечие на 2020 г. (втората вълна) с финансов ресурс в размер на **150 млн. лева**, заделен от бюджета в рамките на планирания дефицит с последната актуализация на бюджета. Такава сума, заедно с пренасочените от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 156 млн. за затворените бизнеси, би доближила по размер, съотнесен към БВП, страната ни до добрите европейски практики. В същото време считаме, че такава сума е напълно по възможностите на бюджета предвид неговата балансираност до преди няколко дни и планирания 5-милиарден дефицит за след няколко дни.

**С УВАЖЕНИЕ,
ВАСИЛ ВЕЛЕВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ
НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ АИКБ поиска по-голяма държавна помощ за авиосектора

Пътниците по редовни линии са на критичния минимум, а поддръжката е скъпа

От Асоциацията на индустриалния капитал в България предлагат мерките за затворените бизнеси да се прилагат и за АИКБ искат подкрепата да е за последното тримесечие на 2020 г., на стойност 150 млн. лева. Парите да са от заделен от бюджета планирания дефицит с последната актуализация.

"Считаме, че мярката 60 на 40 плюс 290 лв. за всяко работно място в сферата на транспорта и туризма е работеща и дава макар и частична възможност за смекчаване на натиска върху гражданската авиация, транспорта и туризма като цяло. Но огромният спад на приходите в гражданското въздухоплаване спрямо 2019 г. достига до 80-85%. В същото време постоянните разходи, които са специфични за авиационния бранш, се запазват, а експлоатационните разходи при изпълнението на полети дори се увеличават, за да се снижи рискът от заразяване в самолетите", обясняват от АИКБ в писмо до управляващите.

"Поддържането на авиационната техника и високата квалификация на персонала изискват непрекъснати финансови вложения, а резервите, използвани досега от авиокомпаниите и бранша, практически са изчерпани. Ситуацията, в която са авиокомпаниите, е сходна с тази на фирмите, чиято дейност е затворена. Това е така, защото пътниците по редовни линии са на критичния минимум, а пътнически чартъри почти няма. Нналожително е мерките, прилагани за затворените с акт на държавен орган дейности, да се прилагат и за авиосектора и другите най-силно пострадали бизнеси", категорични са от АИКБ.

[Investor.bg](#)

✓ АИКБ поиска 150 млн. лв. за фирми с голям спад на приходите

Средствата са необходими за частично заплащане на непокритите фиксирани разходи, твърдят от работодателската организация

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) поиска 150 млн. лв. от бюджета за подкрепа на фиксираният разходи на предприятията с голям спад на приходите, причинен от COVID-19.

От организацията на индустриалците посочват, че мярката 60/40 плюс 290 лв. за всяко работно място в сферата на транспорта и туризма е работеща и дава макар и частична възможност за смекчаване на натиска върху гражданската авиация, транспорта и туризма като цяло. Но огромният спад на приходите в гражданското въздухоплаване спрямо 2019 г. достига до 80-85%. В същото време постоянните разходи, които са специфични за авиационния бранш, се запазват, а експлоатационните разходи при изпълнението на полети дори се увеличават, за да се снижи рискът от заразяване в самолетите.

Поддържането на авиационната техника и високата квалификация на персонала изискват непрекъснати финансови вложения, а резервите, използвани досега от авиокомпаниите и бранша, практически са изчерпани. Ситуацията, в която са авиокомпаниите, е сходна с тази на фирмите, чиято дейност е затворена. Това е така, защото пътниците по редовни линии са на критичния минимум, а пътнически чартъри почти няма. В подобна ситуация са и търговските обекти, тясно свързани с туризма, а и хотелите, описват в писмото до правителството от АИКБ.

Според организацията е наложително мерките, прилагани за затворените с акт на държавен орган дейности, да се прилагат и за авиосектора и другите най-силно пострадали бизнеси. Според АИКБ е крайно наложително дейностите със спад, надвишаващ определен размер (например 40 или 45 на сто) на база същия месец на 2019-та година, да се подпомогнат за частично заплащане на непокритите фиксирани разходи.

Спадът на приходите от продажби според тях е много по-обективен критерий от това дали дейност на предприятие е преустановена с акт на държавен орган, тъй като същото предприятие може да извършва и други дейности, които не са спрени и чрез тях да има по-малък и дори никакъв спад на приходите.

Европейската комисия с измененията на Временната рамка за мерките за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 позволи такава държавна помощ/финансов принос към

непокритите фиксирани разходи до 90 за микро и малки, респективно до 70 на сто за средни и големи предприятия при спад на продажбите с най-малко 30 на сто. От АИКБ предлагат с 1/3 или даже с 1/2 по-голям спад като допустимост предвид по-голямата устойчивост на кризи на българския бизнес.

Предлагат също подкрепата да е за последното тримесечие на 2020 г. (втората вълна) с финансов ресурс в размер на 150 млн. лева, заделен от бюджета в рамките на планирания дефицит с последната актуализация на бюджета. Такава сума, заедно с пренасочените от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 156 млн. за затворените бизнеси, би доближила по размер, съотнесен към БВП, страната ни до добрите европейски практики, пише в писмото на асоциацията.

[БНР](#)

✓ АИКБ иска от правителството 150 млн. лв. за компании с голям спад на приходите

Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) поиска от правителството 150 млн. лв. от бюджета за подкрепа на компаниите с голям спад на приходите заради кризата, причинена от Covid-19.

В писмото, адресирано до премиера и министрите с икономически ресори се настоява за подкрепа на авиационния и другите незатворени формално бизнеси, но с голям спад на приходите от продажби заради коронакризата.

От бизнес организацията твърдят, че оценяват мярката 60/40 плюс 290 лева за всяко работно място в сферата на авиацията, транспорта и туризма. Тя смекчава натиска, но не е в състояние да компенсира разходите в сектора.

В писмото пише още, че е крайно наложително дейностите със спад над 40 или 45 процента в сравнение със същия месец на предходната година да се подпомогнат с частично заплащане на непокритите разходи.

От асоциацията настояват подкрепата да е за последното тримесечие на годината с финансов ресурс в размер на 150 милиона лева от планирания бюджетен дефицит.

[Икономически живот](#)

✓ С коледно писмо АИКБ поиска от Борисов 150 млн. лева

Асоциацията на индустриалния капитал в България изпрати *коледно писмо* до премиера Борисов и няколко министри.

В него мотивирано се *искат 150 млн. лева*, заделени от бюджета в рамките на планирания дефицит с последната актуализация на бюджета.

С тези средства трябва да се подпомогнат дейностите със спад, надвишаващ определен размер (например 40 или 45 на сто) на база същия месец на 2019-та година за частично заплащане на непокритите фиксирани разходи, изтъкват от АИКБ. *Спадът на приходите от продажби според нас е много по-обективен критерий от това дали дейност на предприятие е преустановена с акт на държавен орган, тъй като същото предприятие може да извършва и други дейности, които не са спрени и чрез тях да има по-малък и дори никакъв спад на приходите*, коментират още работодателите.

В коледното писмо се припомня, че Европейската комисия с измененията на Временната рамка за мерките за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 от 13.10.2020 г. Е позволила такава държавна помощ/финансов принос към непокритите фиксирани разходи до 90 за микро и малки, респективно до 70 на сто за средни и големи предприятия при спад на продажбите с най-малко 30 на сто.

На тази основа АИКБ предлага с *1/3 или даже с 1/2 по-голям спад като допустимост*, предвид по-голямата устойчивост на кризи на българския бизнес.

Изтъква се още, че поисканите 150 млн. лева, заедно с пренасочените от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ [156 млн. за затворените бизнеси](#), би доближила по размер, съотнесен към БВП, страната ни до добрите европейски практики.

В същото време считаме, че такава сума е напълно по възможностите на бюджета предвид неговата балансираност до преди няколко дни и планирания 5-милиарден дефицит за след няколко дни, завършва писмото си АИКБ.

[БНТ](#)

✓ АИКБ иска 150 милиона и за работещи предприятия, но с голям спад на приходите

Втората вълна от разпространението на коронавируса предизвика разширение на рамката на ЕС за държавните помощи на бизнеса. Сега в Евросъюза при спад над 30% на продажбите за едно предприятие то подлежи на помощ от правителството. Това заяви в предаването "Още от деня" Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Преценявайки тази възможност, от асоциацията предлагат българските предприятия със спад на приходите от над 40% през последните 3 месеца да бъдат подкрепени от бюджета. Според Велев има възможност да бъдат определени 150 милиона към бюджетния дефицит, тъй като той е е сравнително нисък.

Сега това е начинът, смята бизнесменът, тъй като бюджетният излишък вече се е стопил по време на първата вълна на пандемията.

Сумата 150 милиона е била изчислена през европейската рамка на помощта и БВП на страната. По експертното му мнение, така ще бъдат подпомогнати пропорционално всички тежко засегнати бизнеси, а не само тези, които са затворени и които ще се възползват от помощта по линия на ОП "Конкурентоспособност".

Велев се надява да бъдат продължени и други икономически мерки за засегнатите от пандемията фирми, например, мярката в подкрепа на заетостта. ЕК позволява тази мярка да действа до 30 юни. Добре е тя да продължи до тази дата и у нас, добави Велев.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[Novini.bg](#)

✓ Шефът на АИКБ: Втората вълна на COVID-19 изми всички резерви на бизнеса

Асоциация на индустриалния капитал в България изпрати днес писмо до кабинета, с което поиска 150 млн. лв. от бюджета за подкрепа на фиксираните разходи на предприятията с голям спад на приходите, причинен от COVID-19.

"Нашето искане е изключително скромно - то е само за период от 3 месеца и за компании със загуби от 40%", заяви в предаването "Още от деня" по БНТ председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

"ЕК казва, че ако предприятие има над 30% загуба, то държавата трябва да го подпомогне. Очакваме големи загуби", коментира още той.

Днес кабинетът отпусна близо 160 млн. лева за бизнеса - средствата ще са за микро, малки и средни предприятия. Велев коментира новината така: "Тези пари ще отидат само за затворените със заповед обекти, а не на тези със спад в продажбите".

"Компаниите с голям спад на продажбите трябва да бъдат подкрепени", допълни експертът.

"Втората вълна на коронавируса изми всички резерви на бизнеса", категоричен бе председателят на АИКБ.

По време на първата вълна в държавата имаше натрупани резерви - 2019 и 2018 бяха добри години.

[Epicenter.bg](#)

✓ Васил Велев: Втората вълна на COVID-19 изми всички резерви на бизнеса

Асоциация на индустриалния капитал в България изпрати писмо до кабинета, с което поиска 150 млн. лв. от бюджета за подкрепа на фиксираните разходи на предприятията с голям спад на приходите, причинен от COVID-19.

"Нашето искане е изключително скромно - то е само за период от 3 месеца и за компании със загуби от 40%", заяви в предаването "Още от деня" по БНТ председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

"ЕК казва, че ако предприятие има над 30% загуба, то държавата трябва да го подпомогне. Очакваме големи загуби", коментира още той.

Вчера кабинетът отпусна близо 160 млн. лева за бизнеса - средствата ще са за микро, малки и средни предприятия. Велев коментира новината така: "Тези пари ще отидат само за затворените със заповед обекти, а не на тези със спад в продажбите".

"Компаниите с голям спад на продажбите трябва да бъдат подкрепени", допълни експертът.

"Втората вълна на коронавируса изми всички резерви на бизнеса", категоричен бе председателят на АИКБ.

По време на първата вълна в държавата имаше натрупани резерви - 2019 и 2018 бяха добри години.

[Actualno.com](#)

✓ АИКБ: 150 милиона лева и за работещите предприятия със спад в печалбата

Втората вълна от разпространението на коронавируса предизвика разширение на рамката на ЕС за държавните помощи на бизнеса. Сега в Евросъюза при спад над 30% на продажбите за едно предприятие то подлежи на помощ от правителството. Това заяви в предаването "Още от деня" по БНТ Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Преценявайки тази възможност, от асоциацията предлагат българските предприятия със спад на приходите от над 40% през последните 3 месеца да бъдат подкрепени от бюджета. Според Велев има възможност да бъдат определени 150 милиона към бюджетния дефицит, тъй като той е сравнително нисък. "Сега това е начинът, тъй като бюджетният излишък вече се е стопил по време на първата вълна на пандемията", смята бизнесменът.

Сумата 150 милиона е била изчислена през европейската рамка на помощта и БВП на страната. По експертното му мнение, така ще бъдат подпомогнати пропорционално всички тежко засегнати бизнеси, а не само тези, които са затворени и които ще се възползват от помощта по линия на ОП "Конкурентоспособност".

Велев се надява да бъдат продължени и други икономически мерки за засегнатите от пандемията фирми, например, мярката в подкрепа на заетостта. "ЕК позволява тази мярка да действа до 30 юни. Добре е тя да продължи до тази дата и у нас", добави Велев.

БНР

✓ НС гледа промените в Закона за преброяването

Министерският съвет ще може да променя датата за преброяването на населението при обявено извънредно положение или епидемична обстановка. Това предлагат депутатите на ГЕРБ с промяна в Закона за преброяването. Точката е в дневния ред на парламента.

През 2021 година предстои преброяване на населението и жилищния фонд на всички държави от Европейския съюз. То трябва да започне в полунощ на 22 януари и да завърши в 20.00 ч. на 15 февруари. Заради невъзможността за предвиждане на развитието на пандемията, депутатите предлагат правителството да може да променя времето, в което да се провежда преброяването.

Резултатите от него трябва да бъдат оповестени в доклад до 31 декември 2021 година, но тъй като самото преброяване може да бъде изместено, депутатите предвиждат докладът на Националния статистически институт да се предоставя в едногодишен срок след провеждането на преброяването.

Депутатите ще гласуват и промени в Закона за радиото и телевизията. Предлага се да бъдат въведени последователни и координирани регулаторни правила за подобряване на защитата на потребителите и децата. Ще се засилят и мерките за защита на децата срещу вредното съдържание в онлайн пространството при видео по заявка и от неподходящи аудиовизуални търговски съобщения.

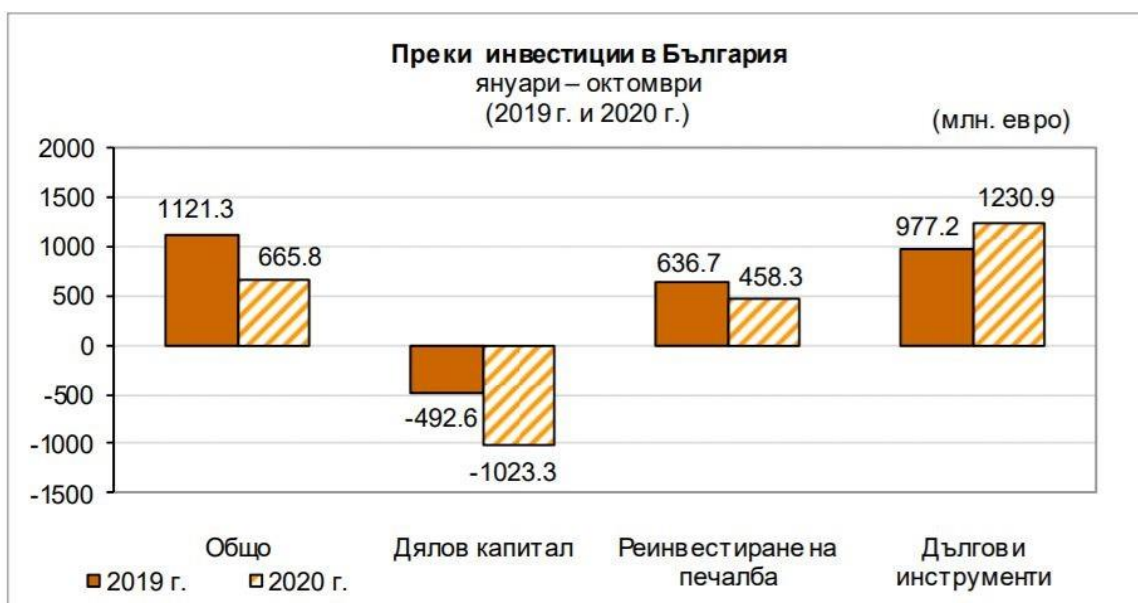
В законопроекта е предвидено личните данни на деца, събрани от доставчици на медийни услуги, да не се обработват за търговски цели.

✓ Преки чуждестранни инвестиции за едва 26,1 млн. евро през октомври

Преките чуждестранни инвестиции в страната се увеличават през октомври с едва 26,1 млн. евро след повишение с 268,9 млн. евро месец по-рано и тяхно нарастване с 65 млн. евро през октомври 2019 г., показват данни на Българската народна банка (БНБ).

За първите десет месеца на настоящата година преките чуждестранни инвестиции в нашата страна се увеличават с 665,8 млн. евро, но намаляват с 455,5 млн. евро (спад с цели 40,6%) спрямо инвестиции за 1,1213 млрд. евро през периода януари - октомври на 2019 година.

Най-големите нетни преки инвестиции в нашата страна през първите десет месеца на 2020 година идват от Нидерландия (за 473,5 млн. евро), следвана от Австрия (211,8 млн. евро), Германия (131,3 млн. евро) и Русия (102,5 млн. евро).

✓ ЕЦБ очаква банките да раздадат до следващия септември дивиденди за 10-12 млрд. евро

Европейската централна банка очаква кредиторите в еврозоната да изплатят до септември 2021 г. дивиденди в размер между 10 и 12 млрд. евро, след като тази седмица [ЕЦБ облекчи наложената през пролетта забрана за подобни изплащания](#).

Това прогнозира в сряда председателят на Надзорния съвет на ЕЦБ Андреа Енрия, цитиран от Ройтерс.

"Очакваме изплащане на дивиденди в размер от 10 до 12 милиарда евро, което е приблизително една трета от това, което европейските банки плащат в една нормална година", каза Енрия, визирайки че кредиторите в еврозоната трябва да се справят със загубите, причинени от коронавируса пандемия.

Снощи ЕЦБ де факто отмени забраната за раздаване на банкови дивиденди и за обратно изкупуване на акции, но ограничи размера на тези плащания, тъй като се очаква нова вълна от непогасени кредити през тази и в началото на следващата година с оглед на проблемите за икономиката, предизвикани от второто избухване на Covid пандемията и последвалите го ограничения и локдауни.

Енрия посочи, че надзорните банкови органи очакват изплащане на дивиденди на стойност между 10 и 12 милиарда евро до следващия септември, когато ЕЦБ възнамерява да вдигне заложената снощи горна граница на допустимия размер на раздаваните дивиденди (до 15% от акумулираната печалба през 2019-2020 г.).

За агенция Ройтерс германският банков надзорник Йоахим Вюрмелинг заяви, че големите германски банки ще могат да платят приблизително половината от сумата, която първоначално са предвидили за дивиденди на акционерите.

Банкерите се оплакват, че биха изпитали трудности да привлечат инвеститори, ако не им бъде позволено да раздават такива възнаграждения.

Някои политици обаче смятат, че не трябва да се допуска подобно изплащане на дивиденди, докато банките получават субсидирана ликвидност от ЕЦБ при отрицателни лихви, а правителствата гарантират банковите заеми.

"Това просто не трябва да стане, тъй като милиарди средства на данъкоплатците преминават директно от обществената кесия към акционерите на банките", коментира Свен Гьоголд, германски евродепутат.

Investor.bg

✓ Търговското салдо на България се свива с 53% до 1,493 млрд. евро за десет месеца

Износът през октомври расте с 8,8% до 2,513 млрд. евро, а вносът на стоки намалява 8,3% с до 2,750 млрд. евро, отчита БНБ

Търговското салдо на България за октомври излиза на минус с 51 млн. евро при излишък от 32,6 млн. евро преди година, показват предварителните данни на Българската народна банка (БНБ) за платежния баланс. За десетте месеца от годината то остава на положителна територия, но излишъкът се свива до 1,493 млрд. евро при 2,813 млрд. евро за същия период на миналата година. Спадът достига 53%.

Наблюденията на Investor.bg показват, че дефицитът в стокообмена от началото на миналата година се свива, но темпът се забавя.

От централната банка отчитат, че само за октомври салдото по текущата сметка е на минус със 124,3 млн. евро при отрицателно салдо от 3,7 млн. евро преди година. От януари до октомври текущата сметка е на плюс с 699 млн. евро при положително салдо от 2,092 млрд. евро за десетте месеца на миналата година.

Статистиката на БНБ показва, че търговското салдо за октомври е отрицателно в размер на 237,1 млн. евро при дефицит от 244,1 млн. евро преди година. За първите десет месеца на тази година то излиза на минус с 1,125 млрд. евро при дефицит от 2,192 млрд. евро за същия период на 2019 г.

През октомври изнесените български стоки възлизат на 2,513 млрд. евро, като намалението на годишна база е с 8,8% (242,5 млн. евро). От януари до октомври експортът възлиза на 22,530 млрд. евро и намалява със 7,5% (1,839 млрд. евро) на годишна база. За сравнение, износът за десетте месеца на 2019 г. нараства на годишна база с 5,3%.

Вносът на стоки за октомври е 2,750 млрд. евро, като за една година намалява с 8,3% (249,5 млн. евро). В БНБ изчисляват, че от януари до октомври импортът е за 23,656 млрд. евро и намалява с 2,906 млрд. евро (10,9%) спрямо същия период на 2019 г. За десет месеца през 2019 г. в страната ни бяха внесени с 4,8% повече стоки.

Статистиката на БНБ показва, че салдото по услугите е на плюс със 141,8 млн. евро при положително салдо от 317 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври то е положително в размер на 2,431 млрд. евро, като преди година пак беше на положителна територия с 4,401 млрд. евро.

Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) е положително в размер на 24,4 млн. евро, като преди година беше на минус със 119,7 млн. евро. От януари до октомври то е на минус с 1,217 млрд. евро, като преди година пак беше отрицателно - 1,638 млрд. евро.

Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е на минус с 53,4 млн. евро при положително салдо от 43,1 млн. евро за октомври 2019 г. В централната банка изчисляват, че за десет месеца то е положително в размер на 610,9 млн. евро, като преди година излезе на плюс с 1,522 млрд. евро.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 73,3 млн. евро при положителна стойност от 36,3 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври тя е на плюс със 793,9 млн. евро, при положителна стойност от 721 млн. евро за януари – октомври 2019 г.

Финансовата сметка е отрицателна и възлиза на 637,8 млн. евро при положителна стойност от 110,2 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври тя е на плюс с 3,123 млрд. евро при положителна стойност от 2,511 млрд. евро за същия период на 2019 г.

Салдото по статия Преки инвестиции е на минус с 26,7 млн. евро при отрицателно салдо от 66,8 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври то е отрицателно в размер на 566,7 млн. евро, като преди година пак излезе на минус със 770,5 млн. евро.

Преките инвестиции – активи се повишават с 0,6 млн. евро при нарастване със 76,3 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври те се увеличават с 362,7 млн. евро при повишение с 538,2 млн. евро за същия период на 2019 г.

Преките инвестиции – пасиви нарастват с 27,3 млн. евро при повишение със 143,1 млн. евро за октомври 2019 г. За десет месеца те нарастват с 929,5 млн. евро при увеличение с 1,308 млрд. евро за същия период на 2019 г.

Салдото по статия Портфейлни инвестиции е отрицателно в размер на 19,9 млн. евро при положителна стойност от 141,1 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. салдото е положително в размер на 124,6 млн. евро (0.2% от БВП) при положително салдо от 1,142 млрд. евро (1.9% от БВП) за същия период на 2019 г.

Портфейлните инвестиции – активи за октомври 2020 г. намаляват с 27,7 млн. евро при увеличение със 115,1 млн. евро за октомври 2019 г. За януари – октомври 2020 г. те нарастват с 1,912 млрд. евро (3.4% от БВП) при увеличение с 1,083 млрд. евро (1.8% от БВП) за същия период на 2019 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви през октомври намаляват със 7,9 млн. евро при понижение с 26 млн. евро за октомври 2019 г. За първите десет месеца на тази година те нарастват с 1,788 млрд. евро при намаление с 59,1 млн. евро на годишна база.

Резервните активи на БНБ се понижават с 1,648 млрд. евро при намаление от 415,7 млн. евро за октомври 2019 г. За десет месеца те нарастват с 4,276 млрд. евро при понижение със 701,8 млн. евро преди година.

✓ МС отпусна 50 млн. лв. за болници, осигурили 50% от капацитета си за COVID легла

55 лечебни заведения ще поемат хоспитализациите на основната част от пациенти с коронавирусна инфекция

Министерският съвет одобри допълнителни средства по бюджета на Министерството на здравеопазването в размер до 65 млн. лв., предназначени за болници, които лекуват пациенти с коронавирус, и за антигенни тестове.

За лечебни заведения за болнична помощ, които ще осигурят над 50% от легловия си капацитет за лечение на COVID-19, са предвидени до 50 млн. лв.

Предвижда се 55 лечебни заведения, в т.ч. държавни, общински и частни болници, въз основа на сключени договори, да поемат хоспитализациите на основната част от пациенти с коронавирусна инфекция, които се нуждаят от болнично лечение и да поддържат в максимална готовност болничните си легла за настаняване на пациенти с COVID-19.

Субсидията ще бъде изплатена за извършената дейност през месеци ноември и декември 2020 г. Средствата ще бъдат предоставени на база общ финансов ресурс. Към 1 декември 2020 г. тези лечебни заведения разполагат с общо 18 022 легла, като 872 са за интензивно лечение. Към същата дата в тях са настанени общо 4 812 пациенти с COVID-19, в т.ч. 373 на интензивно лечение.

Със средства в размер до 15 млн. лева се предвижда от бюджета на Министерство на здравеопазването за 2020 г. да се закупят бързи антигенни тестове, които ще се предоставят на Регионалните здравни инспекции за осигуряване потребностите на Центровете за спешна медицинска помощ, Филиалите за спешна помощ, COVID-19 звената в Диагностичните центрове, както и за тестване на хората със симптоми, отишли за преглед в новоразкрити към болници пунктове за тестване.

С друго правителствено постановление са одобрени промени по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2020 г. във връзка с увеличаване акционерното участие на държавата в капитала на УМБАЛ „Света Екатерина“ ЕАД с 15 млн. лв. Със средствата от увеличението ще се закупи нова съвременна медицинска апаратура и оборудване с цел въвеждане в експлоатация на „Хирургичен блок-Б“ на лечебното заведение. По този начин ще се завърши реализацията на проект „Преустройство и разширение на УМБАЛ „Св. Екатерина“ ЕАД, Хирургичен блок, Блок „Б“ - проект с 20-годишна история. Ще се постигне увеличаване на капацитета на болницата и ново качество на кардиохирургията и съдовата хирургия, като ще бъдат развити и нови дейности, допълващи палитрата на диагностичните и лечебни процедури.

Увеличава се също акционерното участие на държавата в капитала на Многопрофилна болница за активно лечение „Света Анна“ - Варна АД с 1 млн. лв. Със средствата се предвижда да бъде извършено реновиране на фасадата на

Терапевтичен блок на лечебното заведение. Сградата е с богата история и емблематично значение за жителите на града и би следвало да запази автентичния си вид.

Чрез парична вноска в размер на близо 15 млн. лв. от бюджета на Министерството на здравеопазването за 2020 г. се увеличава акционерното участие на държавата в капитала на "Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина "Н.И.Пирогов" ЕАД, гр.София. Средствата ще се разходват за изпълнение на строително-монтажни работи и закупуване на медицинско и немедицинско оборудване за нуждите на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина „Н.И. Пирогов” ЕАД, гр. София.

3,5 милиона лева ще получи и "Александровска" болница за строителство, ремонт и оборудване.

С друго Постановление на Министерския съвет се одобряват вътрешнокомпенсирани промени на утвърдените разходи по области на политики/бюджетни програми по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2020 г.

БНТ

✓ НС прие доброволната военна служба - всеки до 40 години може да постъпи в армията

Доброволната казарма стана факт. Всеки български гражданин до 40-години може да постъпи във въоръжените сили за 6 месеца на срочна военна служба в доброволния резерв, реши окончателно парламентът.

Свободните места в армията са над 5000. Това е и основният мотив за предложението да може да се отслужва доброволно военна служба. Изискванията са доброволците да са пълнолетни , но до 40 годишна възраст, да са психологически пригодни и неосъждани.

От БСП са на мнение, че вчерашното решение няма да промени нищо , защото професията не е атрактивна.

Кольо Милев - ПГ на БСП: И сега има възможност в съществуващите разпоредби , както в Закона за резерва, така и в Закона за отбраната и въоръжените сили да се приемат български граждани, но никой не иска да го направи.

Управляващите се аргументираха.

Милен Михов - ПГ на "Обединени патриоти": За близо 4 години настъпиха сериозни промени във въоръжените ни сили. Беше отчетено от министерството на отбраната, че за миналата година 2019 г. броят на постъпилите на кадрова военна служба надхвърля броя на напусналите редовете на въоръжените сили.

Срочната служба ще се осъществява два пъти в годината. През шестте месеца подготовка ще преминават по 300 души. За това време доброволците ще получават възнаграждение, здравно и социално осигуряване, както и ще имат право на осем дни платен отпуск.

Депутатите решиха още по време на средното образование в рамките на 10 учебни часа да се придобиват умения, познати от миналото като „военно обучение".

✓ Правителството отпуска 51 млн. лева държавна помощ за туроператори и туристически агенти

Правителството отпуска 51 млн. лева държавна помощ в подкрепа на туроператори (ТО) и туристически агенти (ТА), като подпомагането ще бъде в размер на 4% от сумата на декларирания от тях годишен оборот без ДДС за 2019 г.

Предприятията с основен предмет на дейност в сферата на туроператорската и туристическата агентска дейност са малко над 1600. Безвъзмездно предоставените средства ще се използват от ТО и ТА за приоритетно компенсиране на загуби, произтичащи от отказали се от ваучери клиенти, както и от удържани от доставчици на услуги суми.

Разпоредбите в Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (ЗМДВИП) предвиждат средствата да се предоставят на ТО и ТА по ред, определен с наредба на министъра на туризма и при спазване на правилата за държавните помощи. В тази връзка проектът на наредба е изпратен на Европейската комисия (ЕК), като помощта се отпуска и изплаща след нотификация от ЕК.

С друго правителствено постановление се одобряват допълнителни разходи по бюджета на Министерството на туризма в размер на 4 993 723 лв. за 2020 г.

С чл.26 от Закона за мерките и действията по време на извънредно положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците се предвижда две години след отмяната на извънредното положение Министерството на туризма да предоставя на туроператорите, които използват въздушни превозвачи с валиден оперативен лиценз за изпълнение на чартърни полети до Република България с цел туризъм, държавна субсидия в размер на 35 евро за всяка седалка от максималния пътнически капацитет на самолета за всеки полет. Субсидията се отпуска за всяка седалка, заета от лице, ползващо туристическа услуга в Република България, само за полети с капацитет не по-малко от 100 места.

Допълнителните разходи в размер на 4 993 723 лв. са за 72 950 седалки, във връзка с предотвратяване на последиците в сектор туризъм от COVID 19, като необходимите средства ще се осигурят за сметка на реструктуриране на разходите и/или трансферите по централен бюджет за 2020 г.

Постановлението се приема на основание чл.109, ал. 3 от Закона за публичните финанси, чл.26 от Закона за мерките и действията по време на извънредно положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците, и чл.74, ал.1, от Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г.

✓ 683 млн. лв. са изплатени на над 54 700 земеделски производители

683 млн. лв. получиха днес по сметките си 54 760 земеделски производители по схемата за единно плащане на площ (СЕПП). Това съобщи в официалния си Фейсбук профил министърът на земеделието Десислава Танева.

Изчисленията са извършени по индикативна ставка от 210,17 лв./хектар, която е с близо 20 лв. по-висока спрямо предходната година и най-високата, по която са правени разплащанията досега.

За Кампания 2020 по СЕПП се разпределят общо над 807,5 млн. лева. Финансовата подкрепа, която ДФЗ изплаща на стопаните тази година е най-голямата, превеждана досега, допълва земеделският министър.

До момента фермерите са получили общо 914 млн. лв. за Кампания 2020. От тях:

- 117 млн. лв. са изплатени на животновъдите по схемите за обвързано подпомагане
- първи транш по ПНДЖ 1 - над 17 млн. лв.
- по ПНДЖ 3 - над 24 млн. лв.

През 2020 г. българското селско стопанство получава рекордна подкрепа от над 3,1 млрд. лева. Разплатените средства до момента от Държавен фонд "Земеделие" са над 3 млрд. лв.

В периода 21-23 декември предстои Фондът да направи и последното плащане към стопаните за тази година. Очаква се да бъдат преведени още над 80 млн. лв. по мярка 13 за необлагодетелстваните райони по ПРСР 2014-2020.

✓ Главният икономист на ББР: Мораториумът върху кредитите беше неизбежен

През ноември официалната статистика показва, че бизнес климатът у нас се влошава. Според данните на НСИ - по този показател сме на минус 4,1 пункта спрямо октомври. Бизнес средата в промишлеността се запазва ниска, макар и без особени отклонения, за разлика от строителството, където спадът е с почти 10% - заради лошите очаквания на инвеститорите. Същият спад от почти 10% бележи и бизнес средата в търговията на дребно.

Очевидно сме в рецесия, затова съвсем резонно всяка фирма или физическо лице, което може да отложи своя кредит се възползва, за да печели време. Неслучайно мораториумът върху кредитите е сред най-популярните мерки като отложените до момента погасявания са в размер на близо 9 милиарда лева, около 15 на сто от всички кредити. Данните показват, че 90 000 фирми и домакинства са одобрени.

Какво предстои в банковия сектор - темата в "Бизнес.БГ" коментира Илия Лингорски, главен икономически анализатор на Българската банка за развитие (ББР).

Различното в тази криза е, че тя е напълно външна за финансовия сектор навсякъде по света и в същото време, тя е синхронна, обясни Лингорски.

Когато кризата започна през март, българската банкова система беше в изключително добра форма и дори в момента основният капиталов буфер е над 20%, категоричен е икономистът.

Регулаторната политика е насочена натам, че капацитетът за кредити към бизнеса да се запазва и достъпа до финанси да е непрекъснат, обясни той.

Мораториумът върху кредитите беше неизбежен в тази ситуация, смята Лингорски. Първо, той дава възможност на банките силно да прецизират рисковете и от друга страна, това е спокойствие за бизнеса да планира малко по-дългосрочно, за да може да се намалят вече техните рискове и да планират излизането си от този кризисен период.

Нашата банкова и финансова система е научена да оперира много дисциплинирано в условия на валутен фонд от много години. Така че, бързо възстановяване на европейските пазари, означава и бързо възстановяване и за нас, допълни икономистът.

Това че, финансовата ни система има достатъчно буфери, ми дава основания да смятам, че ще има бързо възстановяване, каза още Лингорски.

И още - как се справяме в рецесията и каква е оценката на икономиста за Бюджет 2021, вижте целия разговор във [видеото](#).

✓ Окончателно: Европарламентът прие обвързването на бюджета на ЕС с върховенството на закона

Европейският парламент окончателно одобри вчера регламента за защита на средствата на ЕС от злоупотреби от страна на правителствата на държавите от ЕС, които нарушават принципите на правовата държава.

Съгласно новия регламент плащанията от бюджета на ЕС могат да бъдат задържани за държави, в които установените нарушения на принципите на правовата държава излагат на риск управлението на средствата на ЕС. В същото време ЕС гарантира, че крайните бенефициери няма да бъдат потърпевши от това. Предложението беше счетено за одобрено на второ четене без гласуване, тъй като не бяха внесени предложения за изменения.

Евродепутатите изразиха вчера съжалението си, че заради вето на Унгария и Полша одобрението на бюджета за следващите седем години и на фонда за възстановяване се забави. Според тях заключенията, приети на последната среща на върха относно регламента за върховенството на закона, които доведоха до вдигане на вето от страна на двете държави, са неприложими.

Германското председателство постигна договорка с Унгария и Полша двете държави да оттеглят вето си, като в замяна останалите евролидери обещаха, че механизмът ще се прилага не от 1 януари, а едва след като по него се произнесе Съдът на ЕС.

Евродепутатите припомниха вчера, че тези заключения нямат правна сила. Според тях съзаконодателите вече са се договорили, че Регламентът ще се прилага от 1 януари 2021 г. и за всички поети задължения и плащания.

Как ще действа регламентът на практика?

След като Комисията установи нарушение, ще предложи задействане на механизма за условност, свързан с върховенството на закона, срещу дадено правителство на ЕС и впоследствие ще намали или замрази плащанията за тази държава членка от бюджета на ЕС.

След това Съветът ще разполага с един месец, за да гласува по предложените мерки (или три месеца в изключителни случаи) с квалифицирано мнозинство.

Евродепутатите успяха да съкратят периода, в който институциите на ЕС ще трябва да приемат мерки срещу държава членка, ако бъдат установени рискове от нарушаване на принципите на правовата държава, до максимум 7-9 месеца (в сравнение с първоначално предложените 12 до 13 месеца от Съвета на ЕС).

Правото ще се прилага по отношение на индивидуални или системни нарушения

Благодарение на Парламента новият закон ще се прилага не само при пряка злоупотреба със средства на ЕС, като например случаи на корупция или измама. Той ще се прилага и за системни нарушения на основни ценности, които всички държави членки трябва да зачитат, като демокрацията или независимостта на съдебната система, когато тези нарушения засягат - или има риск да засегнат - управлението на европейските средства.

По време на преговорите евродепутатите успяха също така да осигурят специална разпоредба, която изяснява възможния обхват на нарушенията, чрез изброяването на примери като заплахи за независимостта на съдебната власт, некоригиране на произволни/незаконни решения и ограничаване на правните средства за защита.

Крайните бенефициери ще бъдат защитени

За да се гарантира, че крайните бенефициери, които разчитат и зависят от подкрепата на ЕС - като например студенти, земеделски стопани или НПО - няма да бъдат наказвани за действията на своите правителства, бенефициерите ще могат да подадат жалба до Комисията чрез интернет платформа, която ще им помогне да се осигурят дължимите суми. Комисията също така ще може да извърши финансова корекция, като намали следващия транш от подкрепата на ЕС за съответната държава.

Новият регламент, приет вчера от Парламента, се прилага за всички фондове на ЕС със споделено управление, считано от 1 януари 2021 г.

✓ Европа срещу COVID-19: Редица страни ще координират ваксинационните си кампании

За битката с коронавируса на Стария континент. Германия, Франция, Италия и още пет държави, включително Бенелюкс, обявиха, че ще координират ваксинационните си кампании след очакваното одобрение на първата ваксина.

Новината идва на фона на все по-строги мерки, с които Старият континент се бори срещу разпространението на заразата. Нидерландия навлезе в петседмично затваряне - най-строгите мерки в страната от началото на пандемията. Не работят повечето магазини с изключение на стоките от първа необходимост. Затворени са кина, фризьорски салони, спортни зали, а от утре и училищата. Властите съветват да не се пътува зад граница до средата на март. Ограниченията ще се разхлабят леко за три дни около Коледа, когато домакинствата могат да приемат трима, вместо само двама гости.

"Да се надяваме, че ваксината ще дойде до края на месеца, но ще трябва една година за имунизирани на всички. Остава и въпросът колко ще трае имунитетът. Така че трябва да свикнем с мисълта, че това е новото нормално", заяви модният предприемач Сафа Даводи.

От утре до 10 януари и Германия затваря училища и повечето магазини. Жителите на страната днес пазаруваха за последно преди новите ограничения. Ресторанти, барове и местата за забавление не работят още от ноември.

"Купувам последните ми коледни подаръци. Избягвам да пазарувам онлайн, защото ще настане хаос. Затова реших да се наредя на опашка", сподели Ориане, жителка на Берни.

За Коледа ще се допуска едно германско домакинство да приема най-много до четирима близки от семейството.

Франция вдигна националното затваряне, но правителството посочва, че заболяемостта не позволява по-голямо разхлабване. Така театри, кина, барове и ресторанти остават затворени. Вечерният час от 20.00 ч. до 6.00 ч. сутринта ще бъде вдигнат единствено за Коледа, но не и за новогодишната нощ.

Дневната смъртност в Италия остава около 500 души и правителството обмисля по-строги мерки между Коледа и Нова година.

До края на седмицата Американският регулатор може да одобри ваксината на "Модерна", която ще се използва заедно с препаратите на "Файзер". Американските власти планират да ваксинират 20 милиона души до края на декември и 100 милиона до края на март.

Дневник

✓ Правителството реши как да компенсира бизнеса три седмици след затварянето му

В третата седмица след влезлите в сила на 27 ноември актуални протиепидемични мерки правителството окончателно реши как да финансира фирми, чиито бизнес е затворен. Премиерът Бойко Борисов обяви на вчерашното заседание на Министерски съвет, че това ще стане със 156 млн. лева от Оперативна програма "Иновации и конкурентноспособност". Министерството на икономиката в сътрудничество с Националната агенция по приходите ще обяви процедура за подбор на проекти, по които ще могат да кандидатстват фирмите, засегнати от временните протиепидемични мерки. С 56 милиона лева пък ще бъде подпомогнат туристическият бранш.

Още на 3 декември министърът на икономиката Лъчезар Борисов обяви, че програмата, която ще подпомогне затворените в момента бизнеси с 20% от оборота, ще бъде иновативна. Тогава анонсът от министъра бе тя да заработи до седмица. От бизнеса имаше много критики, че мерките е трябвало да бъдат уточнени още преди затварянето на бизнеси със заповедта на здравния министър. С нея се преустановиха посещенията в заведения за хранене, фитнес центрове, игрални зали, големи търговски обекти и др.

"Приемането на документи за кандидатстване, обработката и изпращането на помощта се предвижда да се извършва от НАП изцяло по електронен път. Заложени са изключително кратки срокове за подаване на проектни предложения - две седмици и за предоставяне и изплащане - една седмица", уточни днес министърът. Повече подробности за програмата ще бъдат съобщени на онлайн брифинг по-късно днес.

С 56 милиона лева ще бъде подпомогната и сферата на туризма за предотвратяване на последиците от COVID 19, обяви още премиерът Борисов. Държавата ще предостави помощ на туроператорите и туристически агенти в размер на 4% от сумата на декларирания от тях годишен оборот без ДДС за 2019 г. Безвъзмездно предоставените средства ще се използват за приоритетно компенсирани на загуби, произтичащи от отказали се от ваучери клиенти, както и от удържани от доставчици на услуги суми.

"С 51 милиона лева ще помогнем безвъзмездно на близо 1600 предприятия, които са в сферата на туроператорска и туристическата агентска дейност", информира вицепремиерът и министър на туризма Марияна Николова. С още близо 5 млн. лева се предвижда две години след отмяната на извънредното положение Министерството на туризма да предоставя на туроператорите, които използват въздушни превозвачи с лиценз за изпълнение на чартърни полети до България с цел туризъм, държавна субсидия в размер на 35 евро за всяка седалка от максималния пътнически капацитет на самолета за всеки полет. Субсидията се отпуска за всяка седалка, заета от лице, ползващо туристическа услуга в България, само за полети с капацитет не по-малко от 100 места.

Пари и за болниците и общините

Близо 100 милиона лева отпусна на днешното си заседание правителството за болниците, които осигуряват над 50% от легловия си капацитет за лечението на пациенти с COVID-19, както и за ремонтни, строителни дейности и нова апаратура в големи болници.

По бюджета на Министерството на здравеопазването се одобряват допълнителни 65 милиона лева, 50 милиона лева от които са за 55 лечебни заведения, приемащи пациенти с COVID-19, и готови да осигурят над 50% от легловия си капацитет за болелите от новия вирус. Останалите 15 милиона са за купуването на бързи антигенни тестове за диагностика на населението.

С постановление на Министерския съвет бе увеличен капиталът на болница "Пирогов" с близо 15 млн. лева. Средствата са за строително-монтажни работи и за купуване на медицинско и немедицинско оборудване за нуждите на лечебното заведение. Правителството отпусна също 15 милиона лева на столичната болница "Света Екатерина" за купуването на модерна медицинска апаратура за новопостроения блок Б. 3,5 милиона лева ще получи и Александровската болница за строителство, ремонт и оборудване. Допълнително финансиране от 1 милион лева получава и МБАЛ "Св. Анна" във Варна за реновиране на фасадата на терапевтичния блок на лечебното заведение. Средства в размер на 450 000 лева се отделят и за общинската болница в Нова Загора.

"Всичко, което правим, правим го за докторите и за хората. Благодаря на всички медицински лица, които са на своя пост и в резултат броят на излекуваните започва да става повече или колкото броя на заразените, което се дължи изключително на вашите действия", обърна се премиерът Борисов към лекарите.

Министерският съвет отпусна и допълнителни 15 млн. лева по бюджетите на общините. Парите са за възстановяване на направени разходи за осъществяване на противоепидемичните мерки и действията за превенция по време на извънредното положение.

✓ От понеделник затворените със заповед бизнеси могат да кандидатстват за помощ

От 21 декември през сайта на НАП изцяло по електронен път засегнатите от заповедите на здравния министър фирми от ноември ще могат да кандидатстват за подкрепа. Тя е между 10 и 20% от оборота им за съответните периоди през 2019 г., се разбра на съвместен брифинг на министъра на икономиката Лъчезар Борисов и на ръководството на НАП.

Бизнесът ще има 2 седмици да подаде заявление, като НАП ще направи счетоводна и ако се налага на място, проверка и след това отново по електронен път ще отговори на кандидатите дали са одобрени. Максималната сума по тази линия ще е 150 хил. лв., като кандидатите може да се били получатели и на помощ по други държавни мерки, стига да не представят и сега разходи, за които вече са били компенсирани. Плащането на сумите на одобрените кандидати ще започне, след като Европейската комисия одобри мярката. Причината за това е, че за тази помощ се отделят 156 млн. лв. по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност". Това стана с [решение на правителството](#) от днес.

Кой може да кандидатства

От обясненията се разбра, че за тази помощ могат да кандидатстват всички бизнеси, чиято дейност е спряна с една от двете заповеди на здравния министър от ноември - от 13 и от 25 ноември, или пък имат срив в приходите, заради тези заповеди.

Кандидатите може вече да са получавали държавна помощ, въпросът е сега е да не представят за финансиране същите разходи, заради които са получили субсидия по друга мярка на правителството. Всяка фирма кандидатства с 1 проект, който включва всички нейни обекти. По декларирания оборот - отчетени приходи без ДДС от основна и допълнителна дейност на начислена база за съответния период на миналата година, който съответства на този, през който бизнесът е бил засегнат от заповедите.

Ако бизнесът е засегнат от заповедта на здравния министър от 13 ноември, приложимият период е 14-30 ноември. Ако е от втората заповед от 25 ноември, приложимият период е от 27 ноември до 21 декември. А ако и от двете, периодът е 14 ноември-21 декември. Министърът на икономиката Лъчезар Борисов обясни, че ако бъдат издадени нови заповеди с рестрикции, каквото предлага вече здравният министър днес, то тогава мярката ще бъде удължена, така че да обхване и тези периоди.

Туристическите фирми и моловете ще бъдат подпомогнати с 10% от декларирания им оборот, а другите - с 20%. За помощта не могат да кандидатстват земеделски фирми, такива за хазарт и други, които ще бъдат изрично упоменати в условията за кандидатстване.

Как се кандидатства

Кандидатстването, което започва на 21 декември и ще продължи две седмици, ще става през специален бутон в сайта за електронни услуги на НАП. Няма да е необходима регистрация в ИСУН или другаде.

Изпълнителният директор на НАП Галя Димитрова обясни, че са положени усилия кандидатите да попълват само един формуляр - заявление, в който да дадат данни за обектите и оборотите. Ако е необходимо, се прилагат други електронни документи. НАП ще провери декларираните данни електронно, а ако се налага и на място, за да се гарантира, че няма злоупотреба със средства. Отново електронно одобрените кандидати ще бъдат информирани.

Отделно на страницата на приходната агенция ще има възможност за индивидуални консултации по заявленията. Оттам обявиха и че всички изисквания и условия ще бъдат подробно описани в документ, който ще бъде публикуван на сайта за електронни услуги на НАП на 21 декември. "Предвиждаме да завършим проверките бързо и когато нотификацията дойде, да може да се пристъпи към плащане", увери Димитрова. В отговор на въпрос пък министърът на икономиката Лъчезар Борисов обяви, че управляващите правят всичко възможно нотификацията да дойде до края на годината, докато тече кандидатстването и така после да се пристъпи към изплащане на помощта.

От обясненията се разбра, че помощта няма да покрива загуби заради заповеди, издадени от местните щабове, заради които в различни части на страната заведенията бяха затворени, и преди това да стане със заповед на здравния министър. Причината за това е, че помощта идва след промени в Закона за извънредното положение, който се отнася до националните мерки.

✓ **Здравният министър отчете COVID разходи, но депутати се интересуват от друго**

Над 220 млн. лв. публични разходи от началото на епидемията от коронавирус в България отчете министърът на здравеопазването проф. Костадин Ангелов пред депутатите във временната комисия за контрол на разходите за COVID-19, но въпросите на депутатите към него засягаха не конкретно тях, а общи казуси в здравеопазването.

В отчетените милиони не са включени разходите за лечение на настанените в болници, но бяха отразени редица други разходи, най-много от които са за работещите на т. нар. първа линия - близо 172 млн. лв. (по Европейска програма) от март до октомври. Останалата сума, сред която има и близо 6 млн. лв. дарения, е вложена в апаратура, лични предпазни средства, лекарства, тестове и др.

Депутатът Явор Божанков (БСП) попита здравния министър как се гарантира, дали с изразходваните средства не са купувани медицински средства и консумативи на завишени цени и в този контекст припомни сюжет от началото на годината. През [януари](#) вече бившият управител на Здравната каса Дечо Дечев обяви, че за едно и също онкологично лекарство законно са платени седем пъти повече на частни болници, отколкото на държавни и общински.

В отговор на въпроса зам.-министърът на здравеопазването Жени Начева заяви, че в закона за бюджета на здравната каса за следващата година е записано, че тя ще плаща на най-ниската цена за лекарства в болниците (независимо чия собственост са), договорена от търговете на здравното министерство. "Независимо каква е договорената цена на един медикамент от всички лечебни заведения в страната, Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) заплаща този медикамент на най-ниско договорената цена", заяви проф. Костадин Ангелов.

Заради въпроса за плащането на лекарствата председателят на комисията Йордан Цонев (ДПС) влезе в спор с Румен Гечев (БСП) как социалистите винаги са поддържали с политиките си монопола на здравната каса и затова системата била нереструктурирана и можело да има подобни пропуски.

В контекста на спора за здравеопазването като цяло в период на епидемия министърът сравни системата с "лодка, която се намира в много бурно море". "Само някои от нас гребат. Спекулации с темата COVID биха излезли много скъпо на тези, които ги правят. Наясно съм, че изборите предстоят, но който и да дойде на власт, трябва да има кой да го избере", каза Костадин Ангелов. "Докато някои гребат, други правят доста пари", репликира пък депутатът от БСП Явор Божанков.

На следващ етап, отново извън темата за COVID разходите, депутатът от ДПС Адлен Шевкед попита за визията на правителството за преодоляване на недостига на персонал. Това даде възможност на министъра да обясни, че се предвижда специалността за професионалисти по здравни грижи (медицински сестри, акушери, лаборанти и др.) да бъде приоритетна. "Всяко висше медицинско училище, което разкрие повече места за професионалисти по здравни грижи, ще получи по-висок бюджет, а студентите там ще получат двойни стипендии", обяви Ангелов. От изказването му не стана известно, ако теоретично увеличените места останат незаети, висшето медицинско училище ще получи ли все пак допълнителните средства.

✓ **Правосъдният министър предупреди да не се пипа Изборният кодекс преди избори**

Правосъдният министър Десислава Ахладова предупреди, че Изборният кодекс не трябва да се променя в кратък срок преди избори, защото страната може да бъде осъдена.

"Европейският съд ясно е казал, че една година преди избори не трябва да се правят фундаментални промени в Изборния кодекс. За мен няма как буквално три месеца преди изборите да се пипа Изборният кодекс, защото България може и да бъде осъдена", каза Ахладова в интервю за БНТ.

Повод за коментара ѝ е заявеното от президента Румен Радев намерение да насрочи парламентарните избори за най-ранната възможна дата - 28 март, когато може би разпространението на коронавируса няма да е утихнало, без да е уреден въпросът за това как ще гласуват карантинирани и българските граждани в чужбина, където също действат мерки

за

изолация.

Парламентарно представените партии засега не са излезли с идеи как законодателно да се реши този проблем. Повече коментари от тях четете [ТУК](#).

Съпредседателят на извънпарламентарната "Демократична България" предложи да се въведе електронно гласуване или, ако управляващите не са в крак с новите технологии, поне [гласуване по пощата](#) - практика, по думите му, прилагана още

през 19 в. Той постави въпроса и за безопасността на участниците в секционните избирателни комисии - за тях обикновено се разчита на хора в напреднала възраст, които ще престояват в затворено помещение дълги часове.

✓ Как Беларус и ОАЕ направиха за смях 50-годишния опит на ядрената ни енергетика

Анализът е препубликуван от ["Фактор"](#).

В петък, 11 декември, в Народното събрание бе проведен парламентарен контрол. На въпроси за развитието на ядрената енергетика отговаряше министър Петкова.

По отношение на действащата АЕЦ "Козлодуй" тя посочи като принос на управляващите удължаването на срока на експлоатация на 5-ти и 6-ти блок, както и увеличаването на топлинната мощност на двата реактора до 104%. Пропусна да обясни обаче (но и никой не я попита) защо вече 50 дни след пуска на 6-ти блок той не може да достигне максимална мощност, която при тези температури трябва да е над 1080 МВт, и не се ли дължи това на ограничаване на топлинната мощност поради достигнати предели на безопасна експлоатация. За сведение на читателите през последните дни 5-ти блок генерира 1082-1084 МВт, а 6-ти блок - 1017-1019 МВт.

Министърът пропусна да обясни (никой естествено не я и пита) защо си позволява вече шеста година да не изпълнява Стратегията за управление на отработеното гориво и превръща площадката на АЕЦ Козлодуй в ядрено бунище.

Петкова увери депутатите, че правителството не е спирало да работи и да развива проектите за АЕЦ "Белене" и 7-ми блок в АЕЦ "Козлодуй". Оказва се обаче, че:

- пандемията поставяла непреодолими пречки пред АЕЦ "Белене"?!?

- нов ядрен блок щял да се въведе след 2030 г. (към 2035 г.)

- решение (по същество) за изграждане на 7-ми блок на АЕЦ "Козлодуй щяло" да вземе следващото правителство.

Уверенията ѝ, че управляващите работят компетентно и мотивирано за развитие на ядрената енергетика, предизвикват съмнения, особено като се има предвид нейната склонност да говори неистини. Тъй като истината се познава чрез сравнения, ще направя кратък преглед на развитието на проектите за АЕЦ "Белене" и за 7-ми блок през този век и как други държави с никаъв или много малък опит в ядрената енергетика развива през това време своите ядрени програми.

Проект АЕЦ "Белене"

На 2 април 2002 г. на конгрес на партията си премиерът Симеон Сакскобурготски обявява, че изграждането на АЕЦ "Белене" ще бъде възобновено. Разработен е и е приет технико-икономически анализ на проекта, който заключава, че без АЕЦ "Белене" още към 2010 г. в страната ще има недостиг на ток?!? Изготвен е доклад за Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), който е одобрен в края на 2004 г.

Април 2004 г. - взето е решение по принцип, а през април 2005 г. - решение по същество за изграждане на АЕЦ "Белене".

През 2006 г. е избран изпълнител на проекта (договор за инженеринг, доставка и строителство така и не е подписан), а в края на годината избраната площадка е одобрена. През май-юни 2007 г.от Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) са издадени разрешения за проектиране на двата блока. През същата година е получена нотификация (съгласуване) от ЕК. През април 2008 г. АЯР започва регулаторен преглед на представения технически проект.

На 28 март 2012 г. на заседание на Министерския съвет (МС) премиерът Борисов подробно обяснява на министрите си сеизмичните рискове на площадката и опасността от катастрофа "след която България просто няма да я има". Приема се Решение № 250 на МС, с което е прекратено изграждането на АЕЦ "Белене". Народното Събрание (НС) подкрепя решението, поддържайки аргументите за сеизмичните рискове.

На 27.01.2013 г. е проведен Национален референдум с въпрос "Да се развива ли ядрената енергетика в Република България чрез изграждането на нова ядрена електроцентрала". Поради недостатъчния брой гласували предложението е внесено в НС за решение. С Решение от 27.02.2013 г. НС настоява за "окончателното прекратяване" на проекта за строителство на нова ядрена електроцентрала на площадката "Белене".

Без никакви обществени обсъждания и мотиви, забравяйки за сеизмичните рискове и другите аргументи с които проектът е прекратен, с Решение от 05.06.2018 г. НС препоръчва на МС да предприеме действия за отмяна на решението за прекратяване на проекта Белене. Решението е извън конституционните правомощия на НС и не може да се открие в Държавен вестник. Поради това има голяма вероятност то да няма правна сила. В края на юни 2018 г. правителството взема решение 447, с което по същество възобновява действията по изграждане на АЕЦ "Белене". Следващата година е обявена процедура за избор на стратегически инвеститор.

Фактическо положение:

- Приети са непоследователни, необосновани, хаотични и противоречиви решения. Решение 447 на МС е обжалвано пред ВАС с искане за отмяната му, чака се решение

- Поръчано е оборудване с огромна стойност, без да има утвърден технически проект, без да е подписан договор и без да е осигурено финансиране. Нанесени са огромни щети, виновни няма. Не е лошо да се напомни, че НЕК трябва най-късно през 2023 г. да възстанови в държавния бюджет 1,176 млрд. лв.

- Издадените през 2007 г. разрешения за проектиране са изтекли през 2015 и 2016 г. съответно. Нови не са издадени, т.е. действията по преглед на техническия проект от юни 2018 г. до сега са незаконни. Те са и в нарушение на изискванията на Директива 2014/87/Евратом, Конвенцията за ядрена безопасност и на добрата практика в света;

- Строителното разрешение е изтекло през 2018 г., ново не е издадено

- Процедурата за търсене на инвеститори не се провежда съгласно законоустановени правила и е обект на проверка от АДФИ и прокуратурата

- Изразходвани са около 3,5 млрд лв (от тях 650 млн лв са усвоени само от основния консултант). Не е ясно каква част от тях всъщност са реални активи, тъй като все още не е извършено оценка на активите и пасивите и отделянето им в отделно дружество

- ЕК изразява становище, че нотификацията от 2007 г. е загубила правно действие и е необходимо провеждане на нова процедура за да се извърши всеобхватна оценка на проекта и цялостното му съответствие с Договора за Евратом и директивите, приети след аварията във Фукушима. Обръща се внимание, че "районът на Белене се намира в сеизмично активна зона" и се изисква да се представи нова информация, на чиято база ще се направи оценка съобразно новите изисквания и критерии на ЕС. Комисията напомня, че подборът на изпълнител на проекта и на доставчици на услуги и оборудване трябва да става съгласно директивите в областта на обществените поръки. Подчертава се, че възможността за диверсификация на доставките на ядрено гориво е условие за всяка нова инвестиция. Комисията напомня, че при промени в техническия проект (например нова турбина) трябва да се извърши нова ОВОС

- Важна информация за проекта е укрита от обществеността и от потенциалните инвеститори, което води до риск от завеждане на съдебни дела от тях

В заключение - повече от 16 години след вземане на решение по принцип за изграждане на АЕЦ "Белене" и усвоени огромни средства, проектът е в кълбо от труднорешими регулаторни, технически, юридически, финансови и други проблеми.

Проект за 7-ми блок на АЕЦ "Козлодуй"

2012 г.: След като решава да прекрати изграждането на АЕЦ Белене, на 11 април 2012 г. МС взема решение по принцип за изграждане на нов блок в АЕЦ "Козлодуй". Създадена е "АЕЦ Козлодуй - Нови мощности ЕАД" която да развие проектът за 7-ми блок и да го осъществи.

Доклад за ОВОС: През 2012 г. е разработен доклад за ОВОС при изграждане на леководен реактор с мощност около 1200 MWt. Разгледани са три варианта - хибриден проект с използване на доставеното оборудване за АЕЦ "Белене", руският AES-2006 и американският AP-1000. Предложени са три площадки, от които като най-добра е посочена площадка 2. През 2013 и 2014 г. са проведени обществени обсъждания, както и консултации със съответните органи на Румъния и Австрия. С Решение 1-1/17.01.2015 г. на министъра на околната среда и водите докладът за ОВОС е одобрен. Той е обжалван пред ВАС, като жалбоподателите посочват редица аргументи, в това число че "липсва ясен анализ и оценка относно бъдещето на отработеното ядрено гориво (ОЯГ)".

На 17 май 2018 г. тричленен състав на ВАС с решение № 6524 отменя решение 1-1 на МОСВ, тъй като констатира, че "проблемите с управлението на ОЯГ в дългосрочен план не са решени, което не кореспондира с целта на процедурата по ОВОС". Решението е обжалвано и на 2 април 2019 год. петчленен състав на ВАС постановява решение № 4904, с което се отменя изцяло решението на тричлениния състав. За да отхвърлят аргументите относно ОЯГ, съдиите Т.В., С.Я., П.Н., К.А. и М.Г. вмъкват кратък текст в чл. 76, ал.1 на Закона за безопасност при използване на ядрената енергия, с което напълно променят смисъла му. Шокиращо, скандално, недопустимо? Може би, вероятно не.

Съгласно чл. 99, ал. 8 от Закона за опазване на околната среда, решението по ОВОС губи правно действие, ако в пет годишен срок от датата на издаването му не е започнато осъществяване на инвестиционното предложение. Би следвало МОСВ да се произнесе по този казус.

Технико-икономически анализ: През 2013 г. извършването му е възложено на компанията "Уестингхаус". То е завършено през септември и след натиск от граждани и медии е публикувано с много зачернени пасажки, така, че нищо да не се разбере.

Споразумение за изграждане на 7-ми блок: През 2014 г. от правителството на Орешарски, без да има утвърден ОВОС и без да е проведен търг, е сключено акционерно споразумение с "Уестингхаус" за изграждане на 7-ми блок с реактор AP-1000. То е прекратено на 1 април 2015 г. от правителството на Борисов с основен мотив липса на инвестиции. През март 2017 г. "Уестингхаус" обявява фалит. В момента в САЩ се изграждат два такива блока, началните разходи вече са надхвърлили \$28 млрд.

Одобряване на площадката: След извършване на всички процедури, на 21 февруари 2020 г. от председателя на АЯР е издадена заповед за одобряване на площадка 2.

Последно развитие: На 13 октомври т.г., храбро застанал без чадър под проливния дъжд, в присъствие на приближени особи, премиерът посочва кална нива, където ще се строи 7-ми блок "с коренно различна технология от досегашната" (каквото и да означава това). Следващия ден МС приема поредното безсмислено решение, като вкарва в темата и т. нар. малки модулни реактори, въпреки че те не са в обхвата на ОВОС и първите от тях ще влязат в работа в САЩ след 10 години (или повече). На 24 ноември Република Северна Македония обяви, че се отказва от участие в проекта АЕЦ "Белене".

В заключение - 8 години и половина след вземане на решение по принцип за изграждане на 7-ми блок предпроектният етап дори не е завършен.

Какво се случва по света

Обединени арабски емирства (ОАЕ)

ОАЕ е арабска държава, федерация съставена от 6 емирства, с площ около 77 хил. кв.км. Населението е близо 10 млн, като 88% са имигранти. Страната е със стабилна икономика, чиято основа са нефтената и газовата индустрия и със стандарт на живот, който е един от най-високите в света. Производството на електроенергия е от собствени ресурси и е 136 млрд кВтч през 2018 год., като 98% от него е било от газови централи.

Страната е член на Международната агенция по атомна енергия (МААЕ) и е ратифицирала всички международни договори и конвенции в ядрената област. До решението за изграждане на АЕЦ страната не разполага с ядрен изследователски център (такъв е създаден чак през 2020 г.) и специалисти.

2007-2008 г.: През 2007 г. е извършен анализ на ръста на потреблението на електроенергия и на възможните технологии за задоволяването му. На тази основа през април 2008 г. правителството публикува своята стратегия за развитие на ядрената енергетика и взема решение за изграждане на първата АЕЦ в страната. Приема се основното ядрено

законодателство, създава се национален ядрен регулатор, както и държавна ядрена корпорация, която да изгради централата.

2009 г.: Изпратени са покани към 9 компании да представят офертите си, от които три са включени в къса листа. В края на годината като доставчик на оборудване е избран консорциум, воден от корейската хидро и ядрената компания KEPSCO, който трябва да изгради четири блока с APR1400.

2010-2012 г.: През февруари 2010 г. площадката Барака в емирата Абу Даби е одобрена. Същата година са изготвени доклад за ОВОС и технически проект на централата. През следващите две години, с международна помощ, те са разгледани и одобрени от надзорните органи.

Строителство и въвеждане в работа 2012-2020 г.: Изграждането на първия блок започва в средата на юли 2012 г., а следващите години и на останалите три. Със закъснение от 7 месеца строителството на първия блок е завършено през март 2018 г., но поради недостиг на лицензиран персонал, технически и други проблеми (вкл. езиковата бариера) пускът е отложен. През февруари 2020 е издаден лиценз за експлоатация на блока и скоро след това започва зареждането на реактора с ядрено гориво. Извеждането в критично състояние става на 31 юли, на 19 август 2020 г. блокът е подсъединен към мрежата и преди няколко дни достигна номинална мощност. Строителните работи на втори блок са приключили, през 2021 г. започват пусковите операции.

Република Беларус (Белорусия)

Държава в Източна Европа, бивша съветска република с площ близо 208 хил кв. км и население около 9,4 млн. души. Страната е бедна на енергийни ресурси и внася над 80% от тях, главно от Русия. Природният газ е основният енергиен източник и осигурява 97% от електропроизводството (общо 39 млрд кВтч за 2019 г.). Беларус е член на МААЕ и е ратифицирала всички международни договори и конвенции в ядрената област. В страната от 1965 г. работи изследователски институт по ядрена енергия.

2006-2007 г.: С цел да намали зависимостта от природния газ, в средата на 2006 г. правителството одобрява план за изграждане на АЕЦ с обща мощност около 2000 МВт. През септември 2007 г. концепцията е одобрена от президента на Беларус (решение по принцип). Изследват се три перспективни площадки за АЕЦ.

2008 г.: На 15 януари Съветът за национална сигурност приема решение (по същество) за изграждане на АЕЦ Островец. През месец юли е приет закон за използване на ядрената енергия. На 15 юли е изпратена предварителна нотификация до съседните страни за намерението за изграждане на АЕЦ. Отправена е покана към водещите ядрени компании и през август са получени четири предложения. В края на годината е одобрена площадка Островец, която е на 23 км от границата с Литва. Това става преди одобряване на ОВОС, което води до дългогодишно напрежение с Литва. В Министерството на енергетиката е създадена Дирекция за изграждане на АЕЦ.

2009 - 2012 г.: През юни 2009 год. руската "Атомстройекспорт" е избрана за главен доставчик. На 17 септември 2009 г. до съседните страни е изпратен предварителен доклад за ОВОС. Пълният доклад за ОВОС е одобрен през юли 2010 г. В средата на март 2011 г. с Русия е сключено междуправителствено споразумение, а през октомври е подписан предварителен договор за изграждане под ключ на два блока AES-2006 по 1200 МВт всеки. Окончателният договор е сключен юли 2012 г. В края на 2011 г. към ядрения регулатор са изпратени нужните документи за получаване на лиценз. Започнати са строителни дейности на площадката, които са обявени като подготвителни.

Строителство и въвеждане в работа 2013-2020 г. Септември 2013 г. е издаден лиценз за строителство на първия блок, а февруари 2014 г. - на втория. Изграждането на първия блок започва официално ноември 2013 г., а на втория - май 2014 г. През 2014 год. е създадена държавната компания, която ще е оператор на АЕЦ Островец. Строителството на първи блок е завършено през 2019 г. и са проведени предпусковите изпитания. Зареждането с ядрено гориво е започнато през май 2020 г. Извеждането в критично състояние става на 11 октомври, а на 3 ноември 2020 г. блокът е подсъединен към мрежата. По план вторият блок трябва да бъде пуснат през 2021 г.

Някои тревожни изводи:

Сравнението на изпълнението на ядрените планове на ОАЕ и Беларус, от една страна, и България, от друга, страна, е убийствено за нашите управляващи.

Преди 10 години ОАЕ и Беларус са страни с нулев или много малък опит в ядрената енергетика. Независимо от това, 6-7 години след като вземат решение за изграждане на АЕЦ и двете страни приключват предварителния етап, а след още около 7 години вече са пуснали ядрен енергоблок в работа.

От 46 години България е член на ядрения клуб и има огромен опит в строителството и експлоатацията на 6 енергийни реактора. Въпреки това 15 години и половина след решението по същество за изграждане на проекта Белене все още няма дори одобрен технически проект за централата и е забъркана невъобразима каша от юридически и други проблеми. Проектът за 7-ми блок в АЕЦ Козлодуй е в подобно положение - 8 години и половина след решението по принцип за изграждането му, още не е взето решение по същество.

Това унизително за ядрените енергетици положение не се дължи на външни и вътрешни врагове, а главно на липсата на управленска и техническа компетентност на управляващите (особено през последните 10 години), на тяхното непознаване и неспазване на законите, високомерие, наглост и незачитане мнението на експертите, корупционните им нагласи и очаквания. Поради това страната оглавява най-черните класации, на последните места е в престижните класирания и вече ни причисляват към държавите от "новия трети свят".

✓ Еврокомисията обяви превантивни мерки срещу необслужваните кредити

Европейската комисия представи стратегия за предотвратяване на натрупването в бъдеще на необслужвани кредити в целия Европейски съюз вследствие на кризата с коронавируса. Стратегията има за цел да гарантира, че домакинствата и предприятията в ЕС продължават да имат достъп до финансирането, от което се нуждаят по време на кризата.

Комисията предлага поредица от действия, които да осигурят на държавите членки и финансовия сектор необходимите инструменти за справяне на ранен етап с нарастването на необслужваните кредити в банковия сектор на ЕС. Тези действия преследват четири основни цели:

- **Допълнително развитие на вторичните пазари за необслужвани активи:** Това ще позволи на банките да прехвърлят необслужваните кредити от балансите си, като същевременно длъжниците получат допълнителна по-голяма защита. Комисията вижда полза от създаването на централен център за електронни данни на равнище ЕС, за да се повиши прозрачността на пазара. Такъв център ще действа като хранилище на данни за пазара на необслужвани кредити, за да могат всички участници на пазара (продавачи на кредити, купувачи на кредити, лица, обслужващи кредити, дружества за управление на активи и частни платформи за необслужвани кредити) да си обменят по-добре информация, така че необслужваните кредити да бъдат по-добре управлявани.

- **Реформа на законодателството на ЕС в областта на несъстоятелността на дружествата и събирането на вземания:** Това ще спомогне за хармонизиране на различните нормативни уредби за несъстоятелността в целия ЕС, като същевременно се запазят високи стандарти за защита на потребителите. Хармонизирането на процедурите по несъстоятелност би повишило правната сигурност и би ускорило събирането на вземания в полза както на кредитора, така и на длъжника.

- **Подкрепа за създаването на национални дружества за управление на активи и за насърчване на сътрудничеството** на равнище ЕС: Дружествата за управление на активи предоставят облекчение на банките, които изпитват затруднения, като им дават възможност да премахнат необслужваните кредити от своите баланси. По този начин банките могат отново да съсредоточат усилията си върху кредитирането на жизнеспособни предприятия и домакинства, вместо да управляват необслужваните кредити.

- **Предпазни мерки:** Въпреки че банковият сектор на ЕС като цяло е много по-стабилен отколкото след финансовата криза, държавите членки продължават да прилагат различни икономически мерки. Предвид особеностите на настоящата здравна криза правителствата имат възможност при необходимост да оказват подкрепа като предпазна мярка, за да се гарантира непрекъснатото финансиране на реалната икономика съгласно Директивата на ЕС за възстановяване и реструктуриране на банките и правилата за държавна помощ.

Валдис Домбровскис, изпълнителен заместник-председател на Комисията, отговарящ за икономиката в интерес на хората: „Миналото ни учи, че е най-добре да вземем отрано решителни мерки срещу необслужваните кредити, особено ако искаме банките да продължат да подкрепят предприятията и домакинствата. Затова сега предприемаме превантивни и координирани действия.“

[Мениджър](#)

✓ Депутатите задължиха Сметната палата да извърши одит на „Автомагистрали“

Сметната палата да извърши одит за съответствие на изпълнението на обществените поръчки, възложени на "Автомагистрали" от 2016 г. насам. Това реши единодушно и без дебат парламентът.

Както е известно държавното дружество изпълнява строителство на пътища за 4,5 млрд. лв. с бюджет от Министерството на регионалното развитие и благоустройството без да обявява обществени поръчки за подизпълнители. От тях 2,7 млрд. лв. са за изграждането на отсечки по магистрала „Хемус“, 1 млрд. лв. за участъци по пътя Видин-Ботевград и 500 млн. лв. за укрепване на свлачища.

Срокът за извършване на одита е до 31 март 2021 г, като окончателният доклад трябва да бъде внесен в Народното събрание до 30 април.

До решението се стигна по искане на Левицата. Предлаганият от БСП одит цели да се провери дали са спазени изискванията за възлагането и дали е обезпечено изпълнението на тези значими обществени поръчки.

Според вносителите "Автомагистрали" отказва да внесе яснота по отношение на цени, изпълнение и усвояемост на отпуснатите средства, като практика е отговорите на тези и подобни въпроси да бъдат отказвани с позоваване на Закона за достъп до обществената информация.

✓ Предлагат удължаване на мерките у нас до края на януари

Действащите противоепидемични мерки, въведени на 27 ноември 2020 г., да продължат да действат до 31 януари 2021 г. като изключения да бъдат направени за учениците от 1 до 4 клас, детските градини и местата за хранене към хотелите. Това предложиха здравният министър Костадин Ангелов и членовете на Националния оперативен щаб /НОЩ/ на работно съвещание при премиера Бойко Борисов. Още миналата седмица премиерът е изискал от НОЩ да подготви доклад за ефективността на противоепидемичните мерки и експертно становище за тяхното действие предвид актуалната обстановка с COVID-19.

"Обществото очаква от нас в следващите дни да бъде информирано и то своевременно какво възнамеряваме да правим на базата и то единствено и само на медицинската експертиза - според броя на заразените, на оздравелите и др.", заяви в началото на съвещанието министър-председателят.

Здравният министър докладва, че за една седмица броят на излекуваните българи от новия вирус е 18 907 души. "Другото положително като резултат от въвеждането на мерките е, че заболяемостта в страната спадна и вече е под 600 на 100 000 души население. Нямаме области, оцветени в черно, където тя е над 1000 на 100 000 души", изтъква министър Ангелов.

Въпреки посочените тенденции обаче България запазва мястото си по заболяемост в ЕС, продължава да държи 10-а и 11-а позиция, а по показателя смъртност страната ни е на първо място.

В този контекст и след проведените редица срещи със съсловните организации и компетентните структури, министърът на здравеопазването е предложил на премиера всички разписани мерки, които спират да действат на 21 декември 2020 г., да продължат да се прилагат до 31 януари 2021 г. Изключения се прави в следните случаи:

- разрешаване на учениците от 1 до 4 клас да започнат да посещават училище от 4 януари догодина, както и отваряне на детските градини и ясли;
- от 1 януари да се отворят галерии, музеи, кина, както и театрите, които не са затваряни, като работят при капацитет от 30 на сто и през седалка;
- разрешаване местата за хранене в хотелите да могат да работят с до 50 на сто заетост само за гости на хотелите с въведен вечерен час до 22 ч.

"Направеното предложение за удължаването на мерките е много балансирано, така ще укрепим крехката тенденция към намаляване на случаите на COVID-19, а след празниците ще обсъдим възможност да смекчим допълнително мерките", заяви главният държавен здравен инспектор доц. Ангел Кунчев. Председателят на НОЩ и началник на ВМА Венцислав Мутафчийски е допълнил, че предвид забележителността към момента не може да има по-голямо разхлабване на ограниченията.

"При настоящата ситуация и при тази натовареност на здравната система можем да удържим със сега действащите мерки и да се надяваме след празниците новите случаи да продължат да намаляват", подчерта премиерът Борисов. Той посочи, че удължаването на мерките до 31 януари 2021 г. изисква държавата да осигури нови 250 милиона лева, с които да се компенсират временно затворените бизнеси или тези с ограничена дейност.

"Трябва да преминем през тези дни. Пандемията е непредсказуема, затова - колкото може да се пазим с дисциплина, дистанция, дезинфекция", е заявил премиерът Борисов. Той изиска всекидневно да се прилага строг контрол по изпълнението на противоепидемичните мерки, а на нарушителите - да се налагат санкции.

✓ НСИ иска отлагане на преброяването

Да се отложи началото на преброяването на населението заради епидемичната обстановка. Това поиска председателят на Националния статистически институт Сергей Цветарски, предаде БГНЕС.

Като мотив за искането си Цветарски посочи епидемичната обстановка и опасността за здравето на хората и преброителите, които и все още не са обучени, тъй като не смятат за редно да допускат събирането на много хора на едно място.

Той допълни, че не може да посочи с какъв период да бъде удължен срокът, но уточни, че преброяването не може да се отложи с една година, тъй като Европа изисква то да се проведе през 2021 г.

Цветарски припомни, че преброяването трябва да започне в 0.00 часа на 22 януари 2021 г. и да приключи в 20.00 часа на 15 февруари 2021 г.

✓ ЕК одобри българската схема в помощ на малките предприятия

Европейската комисия одобри схема в размер на 78.2 милиона лева (приблизително 40 млн. евро) в подкрепа на малките предприятия, засегнати от пандемията от коронавирус. Схемата е одобрена съгласно Временната рамка за държавна помощ, приета от ЕС, съобщи от ЕК.

Публичната подкрепа ще бъде под формата на преки безвъзмездни средства в размер на 50 000 лева (приблизително 25 565 евро) на бенефициер за покриване на част от оперативните му разходи. Схемата, която ще бъде съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, ще бъде достъпна за малки предприятия, осъществяващи дейност в определени сектори и отговарящи на определени изисквания, определени от България, с годишен оборот от най-малко 500 000 лева (приблизително 250 000 евро) през 2019 г., при който оборотът е намалял с най-малко 20 % за три месеца от февруари 2020 г. в сравнение със същите три месеца през 2019 г. поради пандемията от коронавирус. Целта на мярката е да се помогне на бенефициерите да преодолеят икономическите последици от пандемията от коронавирус и да запазят заетостта.

Комисията установи, че българската схема отговаря на условията, посочени във Временната рамка, по-специално помощта няма да надвишава таваните за всяко предприятие, определени във Временната рамка и може да се предоставя до 30 юни 2021 г.

✓ Ердоган иска Турция да изгради бъдеще с ЕС

Президентът Реджеп Ердоган е казал на президента на Европейския съвет Шарл Мишел, че Турция иска да изгради бъдеще с ЕС, призовавайки Анкара и блокът да преминат отвъд „порочния кръг“ в отношенията си.

По време на срещата на върха в Брюксел миналата седмица лидерите от страните членки се съгласиха да подготвят ограничени санкции срещу турски лица във връзка със споровете с Гърция и Кипър за проучванията в Източното Средиземноморие, но отложиха разговорите и по-строгите стъпки до месец март догодина, пише „Ройтерс“.

След събитието германският канцлер Ангела Меркел заяви, че лидерите са планирали да дискутират износа на оръжия към Турция от съюзниците от НАТО след настояването на Атина за оръжейно ембарго.

В телефонната кореспонденция, проведена снощи, Ердоган е призовал Мишел да предприеме по-конструктивен подход към Турция, като според изявление на турското президентство държавният глава е заявил, че страната му цели „да изгради бъдещето си с ЕС и счита всяка положителна стъпка в отношенията между Турция и ЕС като прозорец на възможности“.

✓ Брюксел: Има напредък в преговорите с Великобритания

Председателката на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен обяви, че има напредък в преговорите за търговско споразумение с Великобритания и че следващите дни ще бъдат критични, предаде Ройтерс.

Великобритания официално напусна ЕС през януари, но двете страни опитват да се договорят за режима на търговските си отношения на стойност близо 1 трилион долара годишно. Преходният период, до края на който трябва да бъде постигната сделка, изтича на 31 декември.

"Както вървят нещата, не мога да ви кажа дали ще има сделка или не. Мога обаче да ви кажа, че вече има път към споразумение. Този път може и да е тесен, но го има", заяви Фон дер Лайен пред Европейския парламент.

По думите ѝ е установена посока за напредък по повечето теми, но два въпроса остават висящи - равнопоставения достъп до пазарите и рибарството. Рибарството е един от най-трудните оставащи въпроси и според председателката на ЕК по него е възможно и да не бъде постигнато споразумение. Великобритания настоява да поеме контрола над водите си, а ЕС иска до достъп до водите, богати на риба.

"Разговорите за риболова все още са много трудни. Понякога има усещане, че няма да успеем да разрешим тези проблеми", каза Фон дер Лайен, заричайки се да продължи преговорите.

Според европейски представител ЕС е отхвърлил британско предложение за поетапен достъп до британските води за период от три години.

✓ Вашингтон обяви Швейцария и Виетнам за валутни манипулатори

САЩ обвиниха вчера Швейцария и Виетнам, че манипулират валутите си, за да получат нелоялно търговско предимство, и призоваха Китай да бъде по-прозрачен. Това се посочва в полугодишен доклад, публикуван от американското министерство на финансите, предадоха Франс през и Ройтерс.

"Виетнам и Швейцария манипулират валутите си", констатира министерството, което е правило оценка на ситуацията в 20 от основните търговски партньори на САЩ между юли 2019 година и юни 2020 година, отбелязва БТА.

Още десет държави, сред които Германия, Япония и Италия, са поставени под наблюдение. В списъка са добавени Тайван, Тайланд и Индия. От януари 2020 година Вашингтон вече не е на мнение, че Китай манипулира своята валута, но страната остава под наблюдение, посочва АФП. В отговор Швейцарската национална банка, цитирана от Ройтерс, заяви, че не манипулира своята валута и нейният подход към паричната политика ще остане непроменен. Институцията допълва че "остава готова да се намеси по-активно на чуждестранния валутен пазар". Министерството на търговията на Виетнам отказа да коментира доклада и отклони въпросите към външното министерство, посочва Ройтерс.

✓ Глобалното цифрово население на Земята достигна 4,8 милиарда

Впечатляващият растеж на интернет потребителите продължава и през 2020-та година, като 63% от населението на света вече е онлайн. Според данни, представени от [BuyShares.co.uk](https://www.buyshares.co.uk), глобалното цифрово население е достигнало 4,8 млрд. през третото тримесечие на 2020 г., което е почти 300 милиона увеличение за една година.

Географията на цифровата планета

През 2010 г. броят на потребителите на интернет в световен мащаб възлиза на над 1,9 милиарда, разкриват данни на Statista и Internet World Stats. През следващите пет години тази цифра нарасна с 66% до 3,2 млрд. И продължи да расте.

През 2019 г. глобалното цифрово население вече е 4,5 млрд., което е 8% скок спрямо предходната година. Статистиката сочи още, че 297 милиона души са получили достъп до интернет през последните дванадесет месеца, като общият брой потребители достига 4,8 милиарда през третото тримесечие.

Ако анализираме географски цифровата планета Земя, то "най-голямата държава" в нея е Азия, с повече от 2,5 милиарда потребители на интернет към октомври - скок от 61% за пет години. Вторият по големина регион в световен мащаб е Европа, чийто дял на онлайн потребители е скочил с 20% за пет години, достигайки 727,8 милиона през 2020 г. Северноамериканското цифрово население достигна 332,9 милиона през тази година, което е 6% увеличение в сравнение с 2015.

Африка и Близкият изток също бележат нарастване на броя на онлайн потребителите през последните пет години. През 2015 г. само 313,2 милиона африканци са имали достъп до интернет. През следващите пет години обаче техният брой се изстрелва с 80% до над 566 милиона. Близкият изток отчита 184,8 милиона онлайн потребители към 2020 г., което е 59% увеличение за пет години.

Данните от World World Stats също разкриват, че една трета от всички потребители на интернет са от Китай и Индия. Към 2020 г. Китай има над 934 милиона интернет потребители месечно, повече от която и да е друга държава в света. Индия се класира на второ място, тъй като близо 697 милиона индийци имат достъп до интернет чрез компютри или мобилни устройства. САЩ са трети, с около 284 милиона потребители онлайн онлайн.

За отбелязване е друга любопитна подробност - Китай и Индия са страните с най-голямо население онлайн, но и държавите с най-голям дял население офлайн като по този показател си разменят първите 2 места. Към 2020 г. Индия има над 685 милиона души без интернет връзка, а Китай - 582 милиона души. Следват Пакистан, Нигерия и Бангладеш със съответно 142,3 милиона, 118 милиона и 97,4 милиона.

В следващите 5

Statista изчислява, че глобалната дигитална популация ще запази впечатляващия си растеж през следващите години и ще достигне петмилиардното ниво през следващите две години. До 2025 г. се очаква броят на потребителите на интернет да достигне почти 5,6 милиарда.

На този етап най-много от потребителите на интернет използват операционните системи Android на Google и Microsoft на Windows, съответно около 1,6 млрд. и 1,5 млрд. потребители по данни за 2019 г. Повече от 572 милиона потребители на

интернет са избрали операционната система iOS. Следват OS X и Linux, съответно с 268,3 милиона и 32,8 милиона потребители.

Избухването на коронавирус е предизвикало нарастване на използването на мобилен интернет. Проучването GlobalWebIndexData, проведено през март 2020 г., разкри, че 70% от отговорилите потребители на интернет по целия свят използват своите смартфони или мобилни телефони повече поради избухването на коронавирус, въпреки че това варира значително по държави. В Обединеното кралство, Германия и Австралия по-малко от 40% от анкетираните заявяват, че използват смартфоните си повече, но най-голям е този процент за Китай и Филипините - 86%.

✓ **Цените на петрола удариха 9-месечен връх**

Цените на петрола достигнаха 9-месечен връх в ранната търговия в четвъртък, след като официалните правителствени данни показаха спад на петролните запаси на САЩ през последната седмица, предаде Ройтерс. Постигнатият напредък по новия пакет от стимули в САЩ и възстановяващото се търсене на петрол в Азия също подкрепиха цените.

Към 9 часа българско време цената на сорта Brent се повиши с 0,53 долара или с 1,04% до 51,61 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поскърпа с 0,53 долара, или 1,11%, до 48,35 долара за барел. Това са най-високите нива на двата бенчмарка от месец март насам.

„Всички новини бяха в полза на поскърпването на петрола. По-голям от очакваното спад на американските запаси, три водещи рафинериите в Индия работят на почти 100-процентов капацитет, САЩ работят по нови парични и фискални стимули, което води до поевтиняване на долара и поскърпване на повечето суровини.“, коментира Едуард Моя, старши пазарен анализатор в OANDA в Ню Йорк.

Енергийната информационна администрация на САЩ отчете спад на американските запаси от суров петрол с 3,1 млн. барела в седмицата до 11 декември, докато очакванията на анализаторите бяха за понижение с 1,9 млн. барела.

✓ **Повишения на европейските борси на фона на добрите данни за бизнес активността в Евразоната**

Европейските акции достигнаха най-високите си стойности от февруари насам в ранната търговия вчера, след като добрите данни за бизнес активността в Евразоната и надеждите за сделка за Брекзит подкрепиха пазарите, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете ръст от 3,42 пункта, или 0,87%, до 396,26 пункта, удължавайки своето рали за трета поредна сесия. Немският показател DAX се напредна с 215,19 пункта, или 1,61%, до 13 578,06 пункта. Германският бенчмарк е на път да регистрира най-добрата си сесия от три месеца. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се повиши с 42,62 пункта, или 0,77%, до 6 578,66 пункта. Френският измерител CAC 40 добави 42,62 пункта към стойността си, или 0,77%, достигайки ниво от 5 572,93 пункта.

Тези резултати дойдоха на фона на проучването на IHS Markit, според което предварителният индекс на мениджърите по доставките PMI, измерващ общата активност бизнес активност в Евразоната, е достигнал 49,8 пункта през декември спрямо 45,3 пункта през ноември. Индексът остава под границата от 50 пункта, която разделя растежа от свиването, но това по-повишение е значително по-високо от очакваният ръст до 45,8 пункта.

Същевременно с това PMI индексът в сферата на услугите, която е водеща в блока, е нараснал до 47,3 пункта през декември спрямо 41,7 пункта през предходния месец. Анализаторите, анкетирани от Ройтерс, очакваха ръст до 41,9 пункта.

Междувременно надеждите, че ваксината срещу COVID-19 на Pfizer и BioNtech ще стане достъпна в Европа преди края на годината, бяха подкрепени от решението заседанието на Европейската агенция по лекарствата (EMA) да изтегли срещата на 21 декември срещата за оценка на ваксината, което е с 8 дни по-рано от първоначално обявената дата.

Пазарите бяха подкрепени и от новината, че ЕС и Великобритания са постигнали напредък по договарянето на търговско споразумение. Ирландският премиер Майкъл Мартин заяви, че сега е по-голям оптимист за постигането на сделка, отколкото преди седмица. Той добави, че се надява да има повече яснота до уикенда.

Автомобилният сектор отново допринесе за печалбите в Европа, след като акциите на германския производител на гуми Continental скочиха с 4,9% на фона на отчетената от компанията по-добра от очакваното печалба преди данък за последното тримесечие.

Във фокуса на инвеститорите остава и заседанието на Федералният резерв на САЩ, което ще приключи по-късно днес. Очаква се централната банка да предостави подробности за начина, по който започналата ваксинация се е отразила на икономическите перспективи пред САЩ.

Ръст на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса регистрираха повишения във вторник на фона на преговорите в Конгреса за нов пакет от икономически стимули, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones отчете ръст от 337,76 пункта, или 1,13%, до 30 199,31 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 напредна с 47,13 пункта, или 1,29%, до 3 694,62 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се повиши със 155,02 пункта, или 1,25%, до 12 595,06 пункта, достигайки нов рекорден връх.

Dow бе подкрепен от поскърпването на акциите на Apple с 5,01% след като японското издание „Никеи“ съобщи, че компанията ще увеличи производството на iPhone с 30% през първата половина на 2021 г. Всички 11 сектора на S&P 500 записаха ръст през сесията във вторник, като най-големи печалби отчетоха енергийният сектор и този на комуналните услуги.

Лидерите на демократите и републиканците в Конгреса отново проведоха преговори за нов план за стимулиране на икономиката, като този път е в размер на 748 млрд. долара. Пакетът предвижда програми за помощ при безработицата и

кредити за малкия бизнес, мерки, които и двете партии считат за важни. Втори пакет от 160 млрд. долара ще включва финансова подкрепа за щатските и местните власи.

Междувременно Американската агенция за контрол по храните и лекарствата (FDA) обяви, че ваксината срещу коронавирус на Moderna отговаря на очакванията за спешна употреба и потвърди, че тя е безопасна и ефективна. Това е важна стъпка към одобрението на ваксината.

Повишения в Азия

Основните индекси на водещите борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха предимно повишения в сряда на фона на надеждите за нов пакет от стимули в САЩ, предаде Маркетоуч.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 отчете ръст от 69,56 пункта, или 0,26%, до 26 757,4 пункта, въпреки че японският износ отново разочарова. Стойността на износа на Япония спада с 4,2% на годишна база през ноември, регистрирайки 24-ти пореден месец на спад.

Континенталният китайски бенчмарк Shanghai Composite се понижи с 0,25 пункта, или 0,01%, до 3 366,98 пункта, докато по-малкият измерител Shenzhen Composite записа спад от 7,92 пункта, или 0,35%, до 2 248,51 пункта. . Хонконгският индекс Hang Seng напредна с 253 пункта, или 0,97%, до 26 460,29 пункта.

Южнокорейският показател Kospi се повиши с 14,97 пункта, или 0,54%, до 2 771,79 пункта.

В Австралия индексът ASX 200 добави 47,9 пункта към стойността си, или 0,72%, завършвайки сесията при ниво от 6 679,2 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 1,52 пункта, или 0,35%, до 436,16 пункта. BGBX40 се понижиха с 0,13 пункта, или 0,13%, до 99,17 пункта. BGTR30 изтри 0,79 пункта от стойността си, или 0,16%, достигайки ниво от 491,84 пункта. BGREIT се понижи с 0,99 пункта, или 0,73%, до 134,94 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ Удължават ограничителните мерки у нас до 31 януари, отварят само детските градини

Нощните заведения, игралните зали и казината ще продължат да бъдат затворени до 31 януари. Ресторантите и спортните зали - също. След края на ваканцията на 4 януари ще отворят детските градини при определен ред. Това обяви на редовния седмичен брифинг министъра на здравеопазването проф Костадин Ангелов.

Преди брифинга Националният оперативен щаб е представил предложенията си пред премиера, съобщават от правителствената пресслужба. Една от промените в сега прилаганите ограничения предвижда разрешаване на учениците от 1 до 4 клас да започнат да посещават училище от 4 януари догодина, да се отворят също детските градини и ясли.

„Трябва да сме бързи и гъвкави в мерките, в подпомагането на бизнеса и на хората, в осигуряването на лекарствата, ваксините, тъй като пандемията в цял свят се усложнява, а броят на починалите за съжаление продължава да е висок", заяви министър-председателят Борисов в началото на съвещанието. Премиерът отбеляза, че въпреки че броят на заболелите у нас е доста по-нисък, а броят на оздравелите надхвърля заразените, страната ни е на 14-о място в Европа по заболяемост. „Винаги сме си поставяли животът и здравето на хората на първо място, затова продължаваме да действаме по тези мерки", категоричен бе премиерът Борисов.

В рамките на работното съвещание министърът на образованието и науката Красимир Вълчев изтъкна, че при малките ученици прякото педагогическо взаимодействие е най-важно и отбеляза важността на връщането в класните стаи на децата от 1 до 4 клас. Вълчев посочи още, че с приети промени в Закона за училищното и предучилищното образование се позволява родителите, които се притесняват, да могат да задържат децата си на обучение в електронна среда като за целта подадат заявление. „Лятото обсъждахме много варианти, но този се оказа най-удачният. Благодарение на това, че имаме работещ парламент, осигурихме тази възможност", каза още министър Вълчев.

Премиерът Борисов акцентира, че с промените в противоепидемичните мерки, които ще действат до 31 януари 2021 г., се отчитат аргументите на експертите и се действа в интерес на малките ученици да получат адекватно обучение в условията на пандемията, разчитайки на педагогическия надзор и обучението с учител, който да ги напътства.

В рамките на работното съвещание при премиера Борисов здравният министър Костадин Ангелов докладва актуалните данни за заболяемостта от COVID-19 у нас. „Отбелязва се съвсем лек спад на заболяемостта и на процента положителни тестове. Смъртността обаче продължава да е висока, вчера живота си са загубили 191 български граждани, а заетостта на болничните легла продължава да е висока. Именно затова предлагаме удължаването на противоепидемичните мерки до 31 януари", категоричен бе Ангелов.

Премиерът Борисов каза още, че пандемията от COVID-19 доведе до нечувана финансова икономическа криза и води страните към банкрут. Някои от тях вече са с минус 15% дефицити. „Няма държава, която да има достатъчен буфер. На този етап ние сме осигурили над милиард и сто милиона лева в подкрепа за микро-, малките и средните предприятия", добави министър-председателят Борисов.

Министърът на икономиката Лъчезар Борисов заяви, че от понеделник ще бъде отворена платформата, през която бизнесът може да кандидатства за подкрепа по мерките, разработени съвместно с НАП. Същевременно, след като вече има нотификация от Европейската комисия, веднага след Нова година ще има възможност да стартира и мярката в помощ на т.нар. „големи малки предприятия" с оборот над 500 000 лева. Министърът на икономиката заяви още, че съвместно с главния държавен здравен инспектор Ангел Кунчев ще проведат разговори с големите търговски вериги за по-стриктно спазване на противоепидемичните мерки. „Предвид факта, че ограничителни мерки ще има и през януари, ние сме взели предвид авансово тази възможност - тоест с минимум административни усилия фирмите ще могат да

кандидатстват и получават подкрепа за който и да е период, в който те са били затворени", изтъкна вицепремиерът Томислав Дончев. Той беше категоричен, че има достатъчно средства, осигурени дори за месец януари.

✓ Проф. Танев: Възможно е да има нулева учебна година

„Ако в други държави учебната годината се появи за нулева, е възможно и при нас да стане така. Дано не се стигне до такава световна норма. Струва ми се, че МС ще направи всичко възможно да избегне подобно нещо". Това заяви в ефира на „Здравей, България" проф. Тодор Танев, бивш министър на образованието.

Той коментира и темата за онлайн обучението. „Не може да кажем, че присъственото обучение е по-добро. Математиката и музика се учат по-лесно онлайн. Медицината обаче се преподава доста трудно в електронна среда", поясни проф. Танев.

По думите му мерките срещу COVID-19 са неизбежни. „Преди няколко дни майка ми почина от коронавирус. Сигурно вече всеки има познат болен или починал. При нас мерките не са толкова строги, както в други държави. Изглежда, че в България политическите аргументи са надделели. Живеем във времена, в които трябва да се съобразим с „новия ни съквартирант"- COVID-19, който няма да си отиде", каза още бившият просветен министър. Той сподели, че вероятно ще се ваксинира, но още не е сигурен, тъй като е възможно ваксината да има странични ефекти.

✓ Годишна пресконференция на Владимир Путин

Днес е насрочената традиционната годишна пресконференция на руския президент Владимир Путин. Тази година форматът е необичаен заради мерките срещу разпространението на коронавирусната инфекция.

Владимир Путин ще отговаря на въпроси по видеоконферентна връзка от резиденцията си „Ново Огарово" край Москва. Шестнайсетата пресконференция ще включва елементи от друг формат с участието на президента - „Пряката линия", която трябваше да се състои по-рано тази година, но беше отменена.

Въпроси ще могат да задават не само журналистите в международния пресцентър, но и граждани от различни региони на Русия. Акредитираните руски и чуждестранни журналисти са около 770 или два и половина пъти по-малко в сравнение с миналата година. Пресконференцията започва в 12 московско или 11 ч. българско време и ще бъде предавана пряко по федералните телевизионни канали.

Говорителят на Кремъл Дмитрий Песков заяви, че събитието ще бъде достатъчно продължително и съдържателно. Средното времетраене на годишните пресконференции на президента Путин е около 4 часа.

✓ Тем и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Денят започва"

- Да отпаднат или да бъдат удължени противоепидемичните мерки. Какъв ще бъде резултатът? Дискусия в студиото с Ричард Алибегов и Станимир Хасърджиев;
- Защо шофьор се отърва от глоба за над 1000 лева след като беше засечен да кара с над 240 км/ч на магистрала Тракия край Пловдив;
- Какво пише в учебниците по история на Република Северна Македония;
- Преди празниците - за какво да внимаваме при онлайн търговията и какви са правата ни при пазаруване от вкъщи?;
- Защо сметките за парно за ноември ще са по-високи;

Нова телевизия, „Здравей България"

- Ще има ли трета вълна от още по-масово заразяване през януари, както прогнозира СЗО? Проф. Мира Кожухарова;
- Три отделения в ямболската болница затварят, защото лекарите се разболяха. На живо - къде ще се лекуват пациентите?;
- Тоалетните не са това, което бяха. Измислиха въртяща се противоепидемична чиния;
- Кон върху колата! Разказ на шофьора за преживения ужас;
- И сам воинът е воин! Защо мъж поддържа безплатно и за своя сметка пътища в русенско?;
- Учиш, но колко научаваш? Проф. Тодор Танев в онлайн режим;
- Робот в операционната, а лекарят оперира от друг град? Как технологиите помагат във време на пандемия?;
- Жените-мотористи в COVID битката. Как ще помагат на заразените?;
- Откриват ски сезона в Банско. Мисия възможна ли е безопасната почивка?

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Влюбена българка прати € 220 000 на киберизмамник, "адмирал" на последна мисия;
- в. Монитор - Близо 6000 кражби по-малко за 1 месец;
- в. Монитор - Кабинетът отпусна над 300 млн. лева за битка с вируса;
- в. Монитор - COVID-19 свали наемите на едностайните и тристайните жилища;
- в. Телеграф - Студент до ученика пред таблета;
- в. Труд - "Балкански поток" е готов, газ тръгва по Нова година;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Секции на двора и параван вместо тъмна стаичка спасяват изборите;
- в. 24 часа - Удължават мерките до 31 януари, на училище и градина само малките;

- в. 24 часа - НАП ще плаща помощите за бизнеса за 7 дни;
- в. Телеграф - Следим движението на влака през смартфона;
- в. Труд - "Топлофикация" пак граби гражданите;
- в. Труд - 100 млн. лева за COVID болници;
- в. Труд - До 3 години затвор за екскурзия с бус до 9 места;
- в. Труд - Издават онлайн разрешение за строеж;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Инж. Ангел Джоргов, зам.-кмет на София по обществено строителство: Всеки ден контролираме пътните ремонти в София, както е при строежа на метрото;
- в. Монитор - Владимир Тодоров, председател на Българската асоциация на пострадалите при катастрофи: Пунктовете за годишни прегледи да връчват електронни фишове;
- в. Телеграф - Магдалена Милтенова, Конфедерация на превозвачите: Очакваме празни автобуси по Коледа и Нова година;
- в. Труд - Проф. д. ик. н. Нина Дюлгерова - специалист по геополитика, пред "Труд": България не гледа само към Русия за енергийните проекти;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Смешен ли е вицът "Луно, луно, земьо македонска...";
- в. Монитор - А преди не можех да свиря на акордеон;

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bq.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.